

İRLANDA ANAYASASI

İRLANDA ANAYASASI

İÇİNDEKİLER

	Madde No.	Sayfa No.
Önsöz	281
Değişiklik Kanunları	281-283
Ulus	1-3	285-286
Devlet	4-11	286-287
Başkan	12-14	287-291
Ulusal Parlamento		
Anayasa ve Yetkiler	15	291-293
Dáil Éireann (Temsilciler Meclisi)	16-17	293-294
Seanad Éireann (Senato)	18-19	294-295
Yasama	20	296
Vergi Kanunu Tasarıları	21-22	296-297
Kanun Tasarılarının Görüşülme Zamanı	23-24	297-298
Kanunların İmzası ve Yayımlanması	25	298-299
Kanun Tasarılarının Yargıtaya Götürülmesi	26	300
Kanun Tasarılarının Halk'a Götürülmesi	27	300-302
Hükümet	28	302-303
Yerel Yönetim	28A	304
Uluslararası İlişkiler	29	304-306
Başsavcı	30	306
Devlet Şûrası'	31-32	306-307
Sayıştay Başkanı	33	307-308
Mahkemeler	34-37	308-310
Yargılama	38-39	310-311
Temel Haklar		
Kişisel Haklar	40	311-313
Aile	41	313
Eğitim	42	313-314
Özel Mülkiyet	43	314
Din	44	314-315
Sosyal Politika Yönetim İlkeleri	45	315-316
Anayasada Değişiklik	46	316
Referandum	47	316-317
Saorstát Éireann Anayasası ve Devamı		
Kanunların Yürürlükten Kaldırılması	48-50	317

İRLANDA ANAYASASI

**1 Temmuz 1937’de Halk tarafından kanunlaştırıldı,
29 Aralık 1937’de yürürlüğe girdi**

Önsöz

Anayasanın bu metni, 25’inci maddenin beşinci fıkrasının 2 numaralı bendi uyarınca 27 Mayıs 1999 tarihinde kaydedilen metnin bir kopyasıdır:

Geçici Hükümler (madde 51-63) kendi şartları açısından atlanmıştır; İrlandaca metin modern standart İrlandaca ile uyumlu hale gelecek şekilde değiştirilmiştir; kayıttan sonra çıkarılan yirminci değişiklik dahil edilmiştir; yeni maddeler (2, 3 ve 29’uncu maddeler) 8. Kesim, 1998 Anayasa Değişiklik Kanununun Ondokuzuncu Değişiklik hükümlerine göre eklenmiştir; kayıttan sonra yürürlüğe giren yirmibirinci, yirmiiüçüncü, yirmialtıncı ve yirmiyedinci değişiklikler şu anda dahil edilmiştir. Anayasanın 1937 yılında yürürlüğe girmesinden bu basım zamanına (Kasım 2004) tarihine kadar gerçekleşen değişiklikler aşağıda listelenmiştir.

Değişiklik Kanunları

İlk Anayasa Değişikliği Kanunu, 1939

(Devletin dâhil olmadığı çatışmalara genişletilmiş olarak, savaş veya silahlı isyan zamanında kamu güvenliği ve Devletin güvenliğini sağlamak için olağanüstü hal hükmü.) 2 Eylül 1939

İkinci Anayasa Değişikliği Kanunu, 1941

(Yürürlüğe girmesinden beri oluşan deneyimler ışığında Anayasayı düzenlemek amacıyla, birbirinden tamamen farklı bir dizi maddeyi kapsayan bir çerçeve kanun tasarısı.) 30 Mayıs 1941

Üçüncü Anayasa Değişikliği Kanunu, 1972

(Devletin Avrupa Topluluklarına üye olmasına izin verdi.) 8 Haziran 1972

Dördüncü Anayasa Değişikliği Kanunu, 1972

(Temsilciler Meclisi, (Dâil) Cumhurbaşkanlığı seçimleri ve referandumda oy verme yaşını 21’den 18’e düşürdü.) 5 Ocak 1973

Beşinci Anayasa Değişikliği Kanunu, 1972

(Katolik Kilisesi’nin özel konumu ve diğer dini mezhepleri tanınması Anayasadan çıkarıldı.) 5 Ocak 1973

Altıncı Anayasa Değişikliği (Evlat Edinme) Kanunu, 1979

(Evlat Edinme Kurulu tarafından verilmiş evlat edinme kararlarının mahkeme tarafından verilmediği için geçersiz ilân edilmemesini sağladı.) 3 Ağustos 1979

Anayasanın Yedinci Değişikliği (Seanad Éireann) Senato üyelerinin Yükseköğretim Kurumları tarafından seçilmesi) Kanunu, 1979

(Seanad Éireann) Senato üyelerinin Üniversiteler ve diğer yüksek öğretim kurumları tarafından seçilmesini öngördü.) 3 Ağustos 1979

Sekizinci Anayasa Değişikliği Kanunu, 1983

(Annenin yaşamına eşit hakkı dikkate alarak, anne karnındaki yaşam hakkı tanındı.) 7 Ekim 1983

Dokuzuncu Anayasa Değişikliği Kanunu, 1984

(Dâil Éireann) Temsilciler Meclisi seçimlerinde oy kullanma hakkını bazı İrlandalı olmayan vatandaşlara genişletti.) 2 Ağustos 1984

Onuncu Anayasa Değişikliği Kanunu, 1987

(Devletin Tek Avrupa Senedini onaylamasına izin verdi.) 22 Haziran 1987

Onbirinci Anayasa Değişikliği Kanunu, 1992

(Devletin Avrupa Birliği Antlaşmasını (Maastricht) onaylamasına ve bu birliğin bir üyesi olmasına izin verdi.) 16 Temmuz 1992

Onikinci Değişiklik yoktur. 25 Kasım 1992'de, üç öneri, Onikinci, Onüçüncü ve Ondördüncü Değişiklik halka soruldu. Halk Onikinciye (anne karnındaki yaşam hakkını ele alan) reddetti. Onüçüncü ve Ondördüncüyü (aşağıda) onayladı.

Onüçüncü Anayasa Değişiklik Kanunu, 1992

(40'ıncı maddenin 3'üncü fıkrasının 3 numaralı bendinin (doğmamış çocuğun yaşam hakkı), İrlanda ve başka bir devlet arasında seyahat özgürlüğünü sınırlandırmayacağını öngördü.) 23 Aralık 1992

Ondördüncü Anayasa Değişikliği Kanunu, 1992

(40'ıncı maddenin 3'üncü fıkrasının 3 numaralı bendinin (doğmamış çocuğun yaşam hakkı), başka bir devlette kanunen elde edilebilir durumda olan hizmetlere ilişkin bilgi alma veya sunma özgürlüğünü sınırlandırmayacağını öngördü.) 23 Aralık 1992

Onbeşinci Anayasa Değişikliği Kanunu, 1995

(Belirlenmiş bazı durumlarda evliliğin son bulması öngörüldü.) 17 Haziran 1996

Onaltıncı Anayasa Değişikliği Kanunu, 1996

(Söz konusu kişinin, ciddi bir suç işlemesini engellemek için gerekli olduğu düşünüldüğünde, bir mahkemenin ciddi bir suçtan sanık bir kişinin kefaletle salıverilmesini reddetmesi öngörüldü.) 12 Aralık 1996

Onyedinci Anayasa Değişiklik Kanunu, 1997

(Yüksek Mahkemenin, açıklama yapılması gerektiğini belirlediği bazı özel koşullar hariç, Hükümet toplantılarında konuşmaların gizliliğine riayet edilmesi gerekliliği öngörüldü.) 14 Kasım 1997

Onsekizinci Anayasa Değişikliği Kanunu, 1998

(Devletin Amsterdam Antlaşması'nı onaylamasına izin verdi.)
3 Haziran 1998

Ondokuzuncu Anayasa Değişikliği Kanunu, 1998

(Devlet'in 10 Nisan 1998 tarihinde Belfast'ta yapılan Britanya-İrlanda Anlaşması ile bağlı olmayı kabul etmesine izin verdi ve bu anlaşma yürürlüğe girdiği zaman Anayasada, bilhassa 2 ve 3'üncü maddelerde, bazı değişikliklerin yürürlüğe girmesini öngördü.) 3 Haziran 1998

Yirminci Anayasa Değişikliği Kanunu, 1999.

(Anayasada yerel yönetimlerin rolünün tanınmasını ve yerel seçimlerin en azından her beş yılda bir yapılmasını öngördü.) 2 Haziran 1999

Yirmibirinci Anayasa Değişikliği Kanunu, 2001.

(Ölüm cezasının yasaklanması ve ölüm cezasıyla ilgili referansların kaldırılmasını öngördü.) 27 Mart 2002

Anayasa'da Yirmiikinci Değişiklik yoktur. Yirmiikinci Anayasa Değişikliği Kanun Tasarısı, 2001 (bir hâkimin görevden alınması ve bir hâkimin kötü davranışlarını veya yetersizliğinden kaynaklanan davranışlarından oluşan tutumunu incelemek üzere kanunla bir organın kurulmasının öngörülmesi) İrlanda Parlamentosunda (Houses of the Oireachtas) kabul edilmedi.

Yirmiüçüncü Anayasa Değişikliği Kanunu, 2001

(Devlete, Roma Uluslararası Ceza Mahkemesi Statüsünü onaylama izni verdi.) 27 Mart 2002

Anayasada Yirmidördüncü Değişiklik yoktur. 7 Haziran 2001'de, üç öneri, Yirmibirinci, Yirmiikinci ve Yirmidördüncü Değişiklikler halka soruldu. Halk Yirmidördüncüyü (Nice Antlaşması ile ilgiliydi) reddetti ve Yirmibirinci ve Yirmiüçüncüyü onayladı.

Yirmibeşinci Değişiklik yoktur. 6 Mart 2002'de, Yirmibeşinci Anayasa Değişiklik önerisi halkoyuna sunuldu ve reddedildi (Gebelikte İnsan Yaşamının Korunması).

Yirmialtıncı Anayasa Değişikliği Kanunu, 2002.

(Devletin, Nice Antlaşması'nı onaylamasına izin verdi.) 7 Kasım 2002

Yirmiyedinci Anayasa Değişikliği Kanunu, 2004

(Vatandaş olmayan ebeveynlerin çocuklarının İrlanda vatandaşlığı,) 24 Haziran 2004

İRLANDA ANAYASASI

Her kudretin geldiği ve en sonunda gideceğimiz, tüm insanlar ve Devletlerin tüm fiillerinin dayanağını bulduğu, En Kutsal Üçlü Adına,

Biz, İrlanda halkı,

Babalarımıza yüzyıllarca süren sınavlarında dayanma gücü veren İlahi Sahibimiz, İsa Mesih'e olan tüm borçlarımızı naçizane kabul ederek,

Ulusumuzun haklı bağımsızlığını yeniden kazanmak için verdikleri kahramanca ve aralıksız mücadeleyi minnetle hatırlayarak,

Ve Basiret, Adalet ve Hamiyetten ayrılmadan, bireyin onur ve özgürlüğünün sağlanması, gerçek sosyal düzene erişilmesi, ülkenin birliğinin kurulması ve diğer uluslarla barış tesis edilmesi yoluyla kamu yararını geliştirme gayesi güderek,

İşbu Anayasayı kabul eder, kanunlaştırır ve kendimize armağan ederiz.

Ulus

Madde 1.

İrlanda ulusu burada, kendi yönetim biçimini seçme, diğer uluslarla ilişkilerini belirleme ve kendi dehası ve gelenekleriyle uyum içinde siyasi, ekonomik ve kültürel hayatını geliştirmek için devredilemez, kaldırılamaz egemenlik hakkını teyit eder.

Madde 2.

Adaları ve denizleriyle birlikte İrlanda Adasında doğan her kişinin, doğuştan, İrlanda Ulusunun bir parçası olma hakkı vardır. Bu, aynı zamanda, kanunlar uyarınca İrlanda vatandaşı vasfı taşıyan tüm kişilerin hakkıdır. Ayrıca, İrlanda ulusu, kültürel kimliğini ve mirasını paylaşan yurt dışında yaşayan İrlanda soyundan insanlarla özel bağlarını bağrına basar.

Madde 3.

1. İrlanda ulusunun dileği, birleşik bir İrlanda'nın sadece adadaki her iki yetki bölgesinde demokratik yollarla ifade edilen halkın çoğunluğunun rızasıyla gerçekleşebileceğini kabul ederek, İrlanda adasının topraklarını paylaşan tüm insanları kendi kimliklerinin ve geleneklerinin tüm çeşitliliğiyle, uyum ve dostluk içinde birleştirmektir. O zamana kadar, Anayasa ile kurulan Parlamentonun çıkardığı kanunlar, Anayasanın yürürlüğe girmesinden hemen önceki Parlamentonun çıkardığı kanunlarınkine benzer uygulama kapsam ve alanına sahiptir.

2. İki bölge arasında paylaşılan yürütme yetkisi ve işlevi olan kurumlar, ilgili sorumlu makamlar tarafından belirtilen amaçlarla kurulabilir ve adanın tümü veya bir bölümüyle ilgili yetki ve işlev yerine getirirler.

Devlet

Madde 4.

Devletin adı Eire, veya İngiliz dilinde İrlanda'dır.

Madde 5.

İrlanda egemen, bağımsız, demokratik bir devlettir.

Madde 6.

1. İdarenin tüm yetkileri, yasama, yürütme ve yargı kaynağını, Tanrının huzurunda, görevi devleti yönetenleri atama ve en nihayetinde ulusal politikanın tüm sorunlarına kamu yararına uygun olarak karar vermek olan halktan alır.

2. İdarenin bu yetkileri sadece Anayasa ile kurulmuş devletin organlarının yetkisinde veya vasıtasıyla yürütülür.

Madde 7.

Ulusal bayrak yeşil, beyaz ve turuncudan oluşan üç renktir.

Madde 8.

1. Ulusal dil olarak İrlandaca dili ilk resmi dildir.

2. İngiliz dili ikinci resmi dil olarak kabul edilmektedir.

3. Ancak, kanun, söz konusu dillerden herhangi birinin, bir yada daha fazla resmi amaçla, Devletin tamamında veya herhangi bir bölümünde münhasıran kullanımına hükmedebilir.

Madde 9.

1.1) Anayasanın yürürlüğe girmesiyle birlikte, Serbest İrlanda Devletinin vatandaşı olan herkes Anayasanın yürürlüğe girmesinden hemen önce İrlanda'nın vatandaşı olur.

2) İleride İrlandalı vatandaşlığının edinilmesi ve kaybedilmesi kanuna uygun olarak belirlenir.

3) Hiç kimse, kişinin cinsiyeti nedeniyle, İrlanda uyruğu ve vatandaşlığı dışında bırakılamaz.

2.1) Anayasanın diğer hükümlerinden bağımsız olarak, adaları ve denizleri de dâhil İrlanda adasında doğan, doğduğu zaman, İrlanda vatandaşı olan en az bir ebeveyne sahip olmayan bir kişi, kanun öngörmedikçe, İrlanda vatandaşlığı veya uyruğuna hak kazanmaz.

2) Bu bölüm, bu bölümün yürürlük tarihinden önce doğmuş olan kişiler için geçerli değildir.

3. Ulusa sadakat ve Devlete bağlılık tüm vatandaşların temel siyasi görevleridir.

Madde 10.

1. Anayasayla kurulan Parlamento ve Hükümetin yetki alanı içindeki, hava ve tüm potansiyel enerji türleri dâhil olmak üzere, her türlü doğal kaynak ve bu yetki alanı içindeki bütün telif ve imtiyazlar, şu an için kanunen herhangi bir kişi veya kuruma ait her türlü gayrimenkul ve çıkarlara tabi olarak Devlete aittir.

2. Anayasanın yürürlüğe girmesinden hemen önce Serbest İrlanda Devletine ait tüm arazi ve madenler, mineraller ve sular, Serbest İrlanda Devleti'ne ait oldukları dönemdeki aynı ölçüde Devlete aittirler.

3. Maddenin verdiği yetkiye dayanarak, Devlete ait olan mülkün yönetimi ve bu mülkün kontrolünün geçici veya sürekli devri için kanun hükmü konulabilir.

4. Ayrıca, Anayasanın yürürlüğe girmesinden sonra Devletin edindiği arazilerin, madenlerin, minerallerin ve suların yönetimi ve arazilerin, madenlerin, minerallerin ve suların kontrolünün geçici veya sürekli devri için kanun hükmü konulabilir.

Madde 11.

Kanunda öngörülebilecek istisnalar hariç olmak üzere, hangi kaynaktan gelirse gelsin Devletin bütün gelirleri bir fon oluşturur ve kanunla belirlenen ve konulan harçlar ve yükümlülüklerle uygun amaç ve şekilde alınır.

Başkan

Madde 12.

1. Devlette herkesten öncelikli olan ve Anayasa ile Başkana verilen yetki ve görevleri kullanana ve yerine getiren bir İrlanda Başkanı (Uachtaran na hÉireann) olur ve bundan sonra Başkan olarak adlandırılır.

2.1) Başkan halkın doğrudan oyu ile seçilir.

2) Temsilciler Meclisi üyeleri için seçimde oy hakkı olan her vatandaş Başkan için bir seçimde de oy kullanma hakkına sahiptir.

3) Oylama gizli oy usulüyle ve devredilebilir tek oy ile nispi temsil sisteminde yapılır.

3.1) Başkanın görev süresi görevine başladığı tarihten itibaren başlar ve ölmesi, ya da istifa etmesi veya görevden alınmaz veya en az beş yarıktan oluşan Yargıtayın saptadığı iş göremezlik nedeniyle sürekli iş göremez hale gelmedikçe sona ermeyecek yedi yıllık görev süresine sahiptir.

2) Başkanlık görevini yapan veya daha önce yapmış olan bir kişi bir kez, ama sadece bir kez daha seçime girebilir.

3) Başkanlık seçimi, daha geç veya daha erken olmamak üzere, Başkanın görev süresinin sone ermesinden önceki altmışıncı günde yapılır, ancak, Başkanın görevden alınması, ölümü, istifası veya yukarıda belirtildiği gibi sürekli iş göremezliğinin (ister göreve başlamasından önce, ister başladıktan sonra ortaya

çıkılmış olsun) onaylanması durumunda, Başkanlık makamı için seçim böyle bir olaydan sonraki altmış gün içinde yapılır.

4.1) 35 yaşına erişen her vatandaş Başkanlık makamı için seçime girebilir.

2) Eski veya emekliye ayrılan Başkan dışındaki her aday seçim için aşağıdaki gruplardan biri tarafından aday gösterilir:

i) Her biri söz konusu zamanda Parlamentodaki (Oireachtas) Temsilciler Meclisi veya Senatonun üyesi olan en az yirmi kişi,

ii) İlçe Merkezleri dahil olmak üzere, kanunla belirlenen idari ilçelerin (County) en az dördünün Konseyleri tarafından.

3) Hiç kimse ve hiçbir Konsey aynı seçim ile ilgili olarak birden fazla aday gösterme hakkına sahip değildir.

4) Eski veya emekliye ayrılan Başkanlar kendileri aday olabilir.

5) Başkanlık için sadece tek aday gösterildiğinde seçimi için oylama yapma gereği yoktur.

5. Bu madde hükümlerine tabi olarak, Başkanlık için seçimler kanunla düzenlenir.

6.1) Başkan Parlamentonun hiçbir Meclisinin (Temsilciler Meclisi ve Senato) üyesi olamaz.

2) Parlamentonun Meclislerinden (Temsilciler Meclisi ve Senato) birisinin üyesi Başkan seçildiği takdirde, Meclisteki sandalyesini boşaltmış sayılır.

3) Başkan maaşlı başka hiçbir görev veya mevkiye sahip olamaz.

7. İlk Başkan seçildikten hemen sonra göreve başlayabilir ve arkasından gelen her Başkan, sefelinin görev süresinin dolduğu günün ertesi günü veya yukarıdaki üçüncü fıkrada öngörüldüğü şekilde sefelinin görevden alınması, ölümü, istifası veya sürekli işgöremezliğinin onaylanması durumunda, seçildikten hemen sonra göreve başlayabilir.

8. Başkan, Parlamentonun iki Meclisinin (Temsilciler Meclisi ve Senato) üyelerinin, Yargıtay ve Yüksek Mahkeme üyelerinin ve diğer önemli şahsiyetlerin huzurunda halka açık olarak aşağıdaki bildiriye okuyarak göreve başlar.

“İrlanda Anayasasını koruyacağıma ve kanunlarını destekleyeceğime, Anayasa ve yasalara uygun olarak sadakatle ve vicdanlı görevlerimi yerine getireceğime ve yeteneklerimi İrlanda halkının hizmetine ve refahına adayacağıma Yüce Tanrının huzurunda, ciddiyetle ve içtenlikle söz verir ve ilân ederim. Tanrı bana yol göstere ve güç versin.”

9. Başkan görev süresince Hükümetin rızası dışında Devletten ayrılamaz.

10.1) Başkan belirli fena hareketler nedeniyle suçlandırılabilir.

2) Bu bölümün hükümlerine tabi olarak ve bu hükümlere göre, Parlamentonun Meclislerinden (Temsilciler Meclisi ve Senato) biri tarafından suçlandırılabilir.

3) Parlamentonun iki Meclisinden birinde, bu bölüm hükümlerine göre, yazılı önerenin ilgili Meclisin en az otuz üyesi tarafından imzalanmadıkça, Başkana karşı suçlandırma teklifi kabul edilmez.

4) Parlamentonun iki Meclisinden birinde, üye tamsayısının en az üçte ikisi tarafından imzalanmadıkça, böyle bir teklif kabul edilmez

5) Parlamentonun iki Meclisinden biri tarafından suçlandırma yapıldığında, diğer Meclis suçu soruşturur veya soruşturulmasını sağlar.

6) Başkan soruşturma sırasında huzura çıkma ve temsil edilme hakkına sahiptir.

7) Eğer, soruşturmanın sonunda, Başkanı yargılayan Meclisin üye tamsayısının en az üçte ikisi ile, Başkana yüklenen suçun sabit bulunduğu ve suçlandırmaya konu fena hareketin görevini yapmasına uygun olmamasına neden olduğunu iân ederek karar vermesi durumunda, bu kararla Başkan görevden alınır.

11.1) Başkanın, Dublin veya Dublin yakınında bir resmi ikametgâhı olur.

2) Başkanın kanunla belirlenen gelirler ve ödenekler alır.

3) Başkanın gelirleri ve ödeneklerinde görev süresi boyunca azalma olmaz.

Madde 13.

1.1) Başkan, Temsilciler Meclisinin aday göstermesiyle, Taoiseach, yani Hükümet Başkanı veya Başbakanı atar.

2) Başkan, önceden Temsilciler Meclisinin onayladığı Başbakanın aday gösterdiği Hükümet üyelerini atar.

3) Başkan, Başbakanın tavsiyesiyle Hükümet üyelerinden herhangi birinin istifasını kabul eder veya atamasına son verir.

2.1) Başkan, Başbakanın isteği üzerine Temsilciler Meclis'ni feshedebilir.

2) Başkan, Başbakan Temsilciler Meclisinde çoğunluğun güvenini yitirmesi hâlinde, Başbakanın Temsilciler Meclisini fesih istemini reddedebilme konusunda mutlak takdir yetkisine sahiptir.

3) Başkan, Devlet Şûrası'na danıştıktan sonra, herhangi bir zamanda, Parlamentonun bir Meclisini veya her ikisini toplayabilir.

3.1) Parlamentonun her iki Meclisi'nce kabul edilen her kanun Tasarısının yürürlüğe girmesi için Başkanın imzası gereklidir.

2) Başkan Parlamento tarafından yapılan her türlü kanunu yürürlüğe koyar.

4. Savunma Kuvvetlerinin komutası Başkana aittir.

5.1) Savunma Kuvvetlerinin komutasının yürütmesi kanunla düzenlenir.

2) Savunma Kuvvetlerinin bütün muvazzaf subayları Başkandan yetki alır.

6. Af hakkı ve ceza davalarıyla ilgili kaza yetkisi kullanan herhangi bir mahkemenin verdiği cezayı hafifletme veya bağışlama yetkisi Başkana aittir, ancak bu hafifletme veya bağışlama yetkisi kanunla başka makamlara da verilebilir.

7.1) Başkan, Devlet Şûrası'na danıştıktan sonra, ulusal veya kamu açısından önemli herhangi bir konuyu, Parlamentonun Meclislerine mesaj göndererek veya hitap ederek aktarabilir.

2) Başkan, Devlet Şûrası'na danıştıktan sonra, herhangi konuyla ilgili olarak, herhangi bir zamanda Ulusa seslenebilir.

3) Bununla birlikte, bu tür bir mesaj veya konuşmanın, önceden Hükümetin onayını almış olması gerekir.

8.1) Başkan, Parlamentonun iki Meclisi veya mahkemelerce, makamının yetki ve görevlerini kullanmak ve yerine getirmekten veya bu görev ve işlevleri yerine getirmesi veya kullanması sırasında yapılan veya kendisi tarafından yapıldığı iddia edilen herhangi bir fiilden sorumlu tutulamaz.

2) Bununla birlikte, Anayasanın 12'nci maddesinin onuncu fıkrası hükümlerine göre Başkanın tutumu Parlamentonun iki Meclisinden birinde veya bu Meclislerden biri tarafından söz konusu maddenin onuncu fıkrası hükümlerine göre bir suçlamanın soruşturulması için atanan bir mahkeme, hakem kurulu veya organ tarafından inceleme altına alınabilir.

9. Anayasada, tamamen kendi iradesiyle veya Devlet Şûrası'na danıştıktan sonra veya herhangi bir başka kişi veya kurumdan gelen bir tavsiye veya teklif veya haber üzerine hareket edeceğinin öngörülmesi dışında, Anayasada Başkana verilen yetkiler ve görevler sadece Hükümet tavsiyesiyle kullanılabilir veya yerine getirilebilir.

10. Anayasaya dayanarak, Başkana kanunla ilave yetki ve görevler verilebilir.

11. Başkana kanunla verilen hiçbir yetki ve görev kendisi tarafından Hükümetin tavsiyesi dışında kullanılamaz.

Madde 14.

1. Başkanın yokluğunda veya geçici iş göremezliğinde veya Anayasanın 12'nci maddesinin üçüncü fıkrasında öngörüldüğü şekilde tespit edilen sürekli iş göremezlik durumunda veya ölmesi, istifası, görevden alınması veya makamının yetki ve görevlerini kullanma veya yerine getirmede başarısız olması durumunda veya Başkanlık makamının herhangi bir zamanda boş kalması halinde, Anayasa ile Başkana verilen yetki ve görevler bu maddenin ikinci fıkrasında öngörülen bir Komisyon tarafından kullanılır ve yerine getirilir.

2.1) Komisyon aşağıdaki kişilerden oluşur: Başyargıç, Temsilciler Meclisi Başkanı (An Ceann Comhairle) ve Senato Başkanı.

2) Başyargıç makamının boş kalması veya Başyargıçın görev yapamaması durumunda Yüksek Mahkeme Başkanı Başyargıçın yerine Komisyonun bir üyesi olarak görev yapar.

3) Temsilciler Meclisi Başkanı makamının boş kalması veya Başkanın görev yapamaması durumunda Temsilciler Meclisi Başkan Yardımcısı, Başkanın yerine Komisyonun bir üyesi olarak görev yapar.

4) Temsilciler Meclisi Başkanı makamının boş kalması veya Başkanın görev yapamaması durumunda Temsilciler Meclisi Başkan Yardımcısı Başkanın yerine Komisyonun bir üyesi olarak görev yapar.

3. Komisyon üyelerinden ikisi ile görev yapabilir ve üyeliklerden birinin boş olmasını dikkate almaksızın görev yapabilir.

4. Devlet Şûrası', üyelerinin çoğunluğu ile, bu maddenin yukarıdaki hükümlerinde öngörülmemiş beklenmedik bir durumda, Anayasayla Başkana verilen yetki ve görevlerin kendileri tarafından kullanılması veya yerine getirilmesi için bir madde hazırlayabilir.

5.1) Anayasanın, Başkana verdiği yetki ve görevlerin kullanılması ve yerine getirilmesiyle ilgili olan Anayasa hükümleri, bu fıkranın izleyen hükümlerinin, söz konusu yetki ve görevlerin bu madde hükümlerine göre yürütülmesi ve yerine getirilmesinde geçerli olmasını tabi kılar.

2) Anayasaya göre, Başkanın belirli bir zamanda yürütmesi veya yerine getirmesinin gerekli olduğu bir yetki veya görevin yürütülmesi veya yerine getirilmesinde Başkanın başarısız olması durumunda, söz konusu yetki veya görev, belirtilen süre biter bitmez, bu madde hükümlerine göre yürütülebilir veya yerine getirilebilir.

Ulusal Parlamento Anayasa ve Yetkiler

Madde 15.

1.1) Ulusal Parlamento olarak adlandırılır ve Anayasada genellikle böyle anılır.

2) Parlamento, Başkan ve iki Meclis'ten oluşur: Dail Éireann olarak adlandırılan Temsilciler Meclisi ve Seanad Éireann olarak adlandırılan Senato.

3) Parlamento Meclisleri Dublin yakınında veya zaman zaman belirleyebilecekleri başka bir yerde oturum yapabilir.

2.1) İşbu Anayasada, Devlet için kanun yapma yetkisi sadece ve münhasıran Parlamentoya aittir: başka hiçbir yasama makamı devlet için kanun yapma yetkisine sahip değildir.

2) Bununla birlikte, kanunla, ikincil yasama organları ve bu yasama organlarının yetkileri ve işlevleri oluşturulabilir veya tanınabilir.

3.1) Parlamento, halkın sosyal ve ekonomik hayatının dallarını temsil eden fonksiyonel veya mesleki kurulların kurulması veya tanınmasını öngörebilir.

2) Böyle bir kurulu tesis eden veya tanıyan kanun, kurulun haklarını, yetkilerini, görevlerini, Parlamento ve hükümet ile olan ilişkisini belirler.

4.1) Parlamento Anayasaya aykırı herhangi bir kanunu yürürlüğe koyamaz.

2) Parlamento tarafından, herhangi bir açıdan Anayasa veya herhangi bir hükmüne aykırı olarak çıkarılan her kanun, sadece bu aykırılık ölçüsünde geçersiz olur.

5.1) Parlamento işlendikleri tarihte kanuna aykırı olmayan fiilleri kanunun ihlali olarak ilân etmez.

2) Parlamento ölüm cezasının getirilmesini öngören bir kanunu yürürlüğe koymaz.

6.1) Askeri veya silahlı kuvvetler kurmak veya devam ettirmek hakkı sadece Parlamentoya aittir.

2) Parlamento tarafından kurulan veya sürdürülen bir askeri ya da silahlı kuvvet dışında, herhangi bir amaçla başka hiçbir askeri veya silahlı kuvvet kurulamaz veya sürdürülemez.

7. Parlamento her yıl en az bir yasama dönemi toplanır.

8.1) Parlamentonun her Meclisinin oturumları halka açıktır.

2) Bununla birlikte, özel acil durumlarda, iki Meclisten herhangi birisi mevcut üyelerin üçte ikisinin onayı ile özel oturum yapabilir.

9.1) Parlamentonun her Meclis üyeleri arasından kendi Başkan ve Başkan Yardımcısını seçer yetki ve görevlerini belirler.

2) Her Meclis Başkanı ve Başkan Yardımcısının ücretleri kanunla belirlenir.

10. Her Meclis, ihlallerinin karşılığında uygulanacak ceza yetkisiyle birlikte, kendi kurallarını ve İçtüzüğünü yapar ve konuşma özgürlüğünü teminat altına almak, resmi belgelerini ve üyelerinin özel belgelerini korumak ve kendisini ve üyelerini görevlerini yürütürken herhangi bir kişinin müdahalesinden, saldırısından veya yolsuzluk girişiminde korumak yetkisine sahiptir.

11.1) Anayasada aksi öngörülmemişse, her bir Meclisteki tüm sorular, mevcut üyelerin oy çokluğu ile ve Divan Başkanı veya başkanlık üyesi dışındakilerin oylarıyla belirlenir.

2) Divan Başkanı veya üyesi oyların eşitliği durumunda kesin neticeyi belirleyen oyu kullanır.

3) Toplantı yeter sayısı Meclislerin her birinin İçtüzüğüne göre belirlenir.

12. Parlamentonun veya Meclislerinin tüm resmi raporları ve yayımları ve Meclislerin her birinde yapılan konuşmalar yayımlandıklarında önceliklidir.

13. Parlamentonun her bir Meclisinin üyeleri, Anayasanın tanımladığı üzere ihanet, barışın ihlali gibi bir cürüm söz konusu olmadığı sürece, Meclise gidip gelirken veya bir bölgesinde tutuklanmama ayrıcalığına sahiptir ve herhangi bir Meclisteki bir konuşmaları bakımından, Meclisin kendisi dışında herhangi bir mahkeme veya başka bir merci tarafından sorumlu tutulamazlar.

14. Hiç kimse, aynı zamanda Parlamentonun her iki Meclisinin üyesi olamaz ve hâlihazırda bir Meclisin üyesi herhangi bir kimse diğer Meclisin üyesi olursa ilk koltuğunu derhal boşaltır.

15. Parlamento her bir Meclisin üyelerine bu görevleri ile bağlantılı olarak halkın temsilcileri sıfatıyla ödenek ödenmesi ve Parliamentonun belirleyeceği görevlerle ilgili olarak ücretsiz seyahat ve (varsa) diğer olanaklardan sağlanması için yasal düzenleme yapabilir.

Dáil Éireann (Temsilciler Meclisi)

Madde 16.

1.1) Cinsiyet ayrımı yapılmaksızın, 21 yaşına gelmiş ve Anayasa veya yasa hükümlerince ehliyetsiz veya yetersiz sayılmayan her vatandaş Temsilciler Meclisi üyeliğine seçilme yeterliğine sahiptir.

2) i) Bütün vatandaşlar ve

ii) Devlette kanunun belirlediği,

cinsiyet ayrımı yapılmaksızın, onsekiz yaşına gelmiş ve kanunun ehliyetsiz saymadığı ve Temsilciler Meclisi üyelerinin seçimini düzenleyen kanun hükümlerine uygun olan diğer kişiler Temsilciler Meclisi üyelerinin seçiminde oy kullanma hakkına sahiptir.

3) Cinsiyeti gerekçesiyle, herhangi bir vatandaşın Temsilciler Meclisine seçilme ehliyetini engelleyen veya aynı gerekçeyle herhangi bir vatandaşın Temsilciler Meclisi üyelerinin seçiminde oy kullanmasını engelleyen hiçbir kanun yapılamaz.

4) Hiçbir seçmen Temsilciler Meclisi için yapılan bir seçimde birden fazla oy kullanamaz ve oylama gizli oyla yapılır.

2.1) Temsilciler Meclisi kanunla belirlenmiş seçim çevrelerini temsil eden üyelerden oluşur.

2) Üye sayısı zaman zaman yasa ile tespit edilir, ancak Temsilciler Meclisi üyelerinin toplam sayısı, nüfusun her otuz bini için birden daha az veya nüfusun her yirmi bini için birden daha fazla üye olarak tespit edilemez.

3) Her bir seçim çevresinde herhangi bir zamanda seçilecek üye sayısı ile son nüfus sayımında belirlenmiş şekliyle her bir seçim çevresinin nüfusu arasındaki orantı, şimdiye kadar uygulanabilir olduğu üzere, ülke genelinde aynı olur.

4) Parlamento, nüfus dağılımındaki değişiklikleri de göz önüne alınarak, her on iki yılda en az bir kez seçim çevrelerini gözden geçirir, ancak seçim çevrelerindeki herhangi bir değişiklik, bu değişikliğin yapıldığında görevde olan Temsilciler Meclisinin görev süresi boyunca geçerli olmaz.

5) Üyeler devredilebilir tek oy ile nispi temsil sisteminde seçilir.

6) Herhangi bir seçim çevresinde çıkarılacak üye sayısının üçten az olmasını öngören hiçbir kanun yürürlüğe giremez.

3.1) Temsilciler Meclisi, Anayasanın 13'üncü maddesinin 2'nci fıkrasında öngörüldüğü şekilde toplantıya çağrılır ve feshedilir.

2) Temsilciler Meclisinin feshinden sonraki en geç otuz gün içinde Temsilciler Meclisi üyeleri için genel seçim yapılır.

4.1) Temsilciler Meclisi için her genel seçimde oy verme işlemi, uygulanabildiği kadarıyla, ülke çapında aynı günde gerçekleşir.

2) Temsilciler Meclisi, seçim gününden itibaren otuz gün içinde toplanır.

5. Aynı Temsilciler Meclisi, ilk toplantı tarihinden itibaren yedi yıldan daha uzun bir süre devam edemez: daha kısa bir süre kanunla tespit edilebilir.

6. Temsilciler Meclisinin feshinden hemen önce Meclis Başkanı olan Temsilciler Meclisi üyesinin, herhangi bir gerçek seçime girmeksizin ardından gelen seçimde Temsilciler Meclisi üyesi seçilmesini mümkün kılmak için kanunla bir hüküm konulur.

7. Bu maddenin yukarıdaki hükümlerine tabi olmak üzere, boşalan üyelikler için yapılanlar da dahil, Temsilciler Meclisi üyeliği için yapılan seçimler yasaya uygun olarak düzenlenir.

Madde 17.

1.1) Anayasanın 28'inci maddesi uyarınca herhangi bir mali yıl için Devletin gelir ve harcama tahminlerinin Temsilciler Meclisine sunulmasından sonra mümkün olduğunca çabuk bir şekilde Temsilciler Meclisi bu tahminleri görüşür.

2) Her birisinin özel bir kanunla öngörülmesi durumu hariç, her yılın Mali Kararları'nın yürürlüğe konulması için gerekli mevzuat o yıl içinde kanunlaştırılır.

2. Tahsisin amacı Başbakan tarafından imzalanmış bir Hükümet yazısıyla Temsilciler Meclisine bildirilmedikçe, Temsilciler Meclisine hiçbir oylama veya kararı kabul etmez ve gelirlerin ya da diğer kamu parasının tahsisine ilişkin hiçbir kanun çıkarılmaz.

Seanad Éireann (Senato)

Madde 18.

1. Senato onbir aday gösterilen üyeden ve kırkdokuz'u seçilmiş üyelerden olmak üzere altmış üyeden oluşur.

2. Bir kişinin Senato üyeliğine seçilebilmesi için Temsilciler Meclisi üyeliğine seçilme yeterliğine sahip olması gerekir.

3. Aday Senato üyeleri, kendi ön rızalarıyla, söz konusu üyelerin adaylığına fırsat veren feshedilmiş olan Temsilciler Meclisinin yeniden toplanmasının ardından atanan Başbakan tarafından aday gösterilir.

4. 1) Seçilen Senato üyelerinin seçimi şöyle yapılır:

i) Üçü İrlanda Ulusal Üniversitesi tarafından seçilir.

ii) Üçü Dublin Üniversitesi tarafından seçilir.

iii) Kırkçü'ü burada öngörüldüğü şekilde oluşturulan aday listeleri içinden seçilir.

2) Kanun seçim için, imtiyaz temelinde ve kanunun öngördüğü bir şekilde, aşağıdaki bir veya daha fazla kurum için hüküm koyabilir:

i) Bu bölümün 1)'inci fıkrasında belirtilen üniversiteler,

ii) Devlette diğer yükseköğretim kurumları,

Bu bölümün, söz konusu 1)'inci fıkranın i) ve ii) bentleri uyarınca seçilecek üye sayısına eşit olarak yerine koyabileceği olabildiğince çok sayıda Senato üyesi.

Bu bölüme göre kurumlar kümesi veya tek bir kurum tarafından bir veya daha fazla Senato üyesi seçilebilir.

3) Bu bölümün 1)'inci fıkrasında bahsedilen bir üniversitenin feshedilmesini yasaklamak için bu maddeden hiçbir şeye atıfta bulunulmaz.

5. Senatonun seçilmiş üyelerinin her seçimi nispi temsil sisteminde, devredilebilir tek oyla ve posta ile oy kullanarak yapılır.

6. Senatonun üniversiteler tarafından seçilecek üyeleri, imtiyaz temelinde ve kanunun belirlediği şekilde yapılır.

7.1) Senatonun aday listelerinden seçilecek üyeleri her bir genel seçiminden önce, kanunun belirlediği şekilde, sırasıyla aşağıdaki ilgi alanları ve hizmetlerden bildikleri ve uygulama deneyimine sahip kişilerin adlarını içeren beş aday listesi oluşturulur:

i) Ulusal Dil ve Kültür, Edebiyat, Sanat, Eğitim ve kanunun bu liste için tanımladığı mesleki alanlar;

ii) Tarımla ilgili alanlar ve balıkçılık;

iii) Çalışma-örgütlü veya örgütsüz;

iv) Sanayi ve Ticaret-bankacılık, finans, muhasebe, mühendislik ve mimarlık dahil;

v) Kamu Yönetimi ve sosyal hizmetler-gönüllü sosyal faaliyetler dahil.

2) 19'uncu madde hükümlerine istinaden, Senatoya herhangi bir listeden en az beş en fazla onbir üye seçilebilir.

8. Temsilciler Meclisinin feshinden sonra en geç doksan gün içinde Senato için genel seçim yapılır ve genel seçimden sonra Senatonun ilk toplantısı, Başbakanın tavsiyesi üzerine Başkan tarafından tespit edilecek bir günde gerçekleştirilir.

9. Senatonun her üyesi, ölüm, istifa veya görevden düşürülme dışında, kendi seçimi veya adaylığından sonraki Senato seçiminin oy verme gününden önceki güne kadar görevde kalmayı sürdürür.

10. madde hükümlerine tabi olarak, Senatonun seçilmiş üyelerinin seçimleri kanunla düzenlenir.

2) Senatonun adaylıkla gelen üyelerinin sayısında ortaya çıkan arızı boşluklar, aday gösterilenlerin ön rızası alınarak, Başbakanın göstereceği adaylardan doldurulur.

3) Senatonun seçilmiş üye sayısında ortaya çıkan arızı boşluklar yasanın öngördüğü şekilde doldurulur.

Madde 19.

Anayasanın 18'inci maddesi hükümlerine göre oluşturulan aday listelerinden seçilecek üyelerin sayısına eşit sayıda kanunla tespit edilen üye sayısı kadar Senato üyesinin herhangi bir işlevsel veya mesleki grup veya dernek veya kurul tarafından doğrudan seçimi için kanun hükmü konulabilir.

Yasama

Madde 20.

1. Temsilciler Meclisinde başlatılan ve kabul edilen her kanun tasarısı, bu bir Vergi Kanunu Tasarısı olmadıkça, Senatoda değişikliğe uğrar ve Temsilciler Meclisi bu değişikliği dikkate alır. değiştirilecektir.

2.1) Vergi Kanunu Tasarısı dışındaki bir Kanun Tasarısı süreci Senatoda başlatılabilir ve kabul edilirse Temsilciler Meclisine sunulur.

2) Senatoda yasama süreci başlatılan bir Kanun Tasarısı, Temsilciler Meclisinde değişikliğe uğrarsa, Temsilciler Meclisinde başlatılmış bir Kanun Tasarısı olarak kabul edilir.

3. Her iki Meclisten birinden geçmiş ve diğer Meclis tarafından kabul edilmiş bir Kanun Tasarısı her iki Meclis tarafından kabul edilmiş sayılır.

Vergi Kanunu Tasarıları

Madde 21.

1.1) Vergi kanunu tasarıları sadece Temsilciler Meclisinde başlatılabilir.

2) Temsilciler Meclisinden geçen her Vergi Kanunu tasarısı önerileri için Senatoya gönderilir.

2.1) Senatoya önerileri için gönderilen her Vergi Kanunu tasarısı, Senatoya gönderildiği tarihten itibaren en geç yirmi bir gün içinde, Senatonun önerilerinin tamamını kabul veya reddedebilecek olan Temsilciler Meclisine geri gönderilir.

2) Böyle bir Vergi Kanunu Tasarısı yirmibir gün içinde Senatodan Temsilciler Meclisine iade edilmezse veya yirmibir gün içinde Temsilciler Meclisinin kabul etmediği önerilerle gönderilmişse, söz konusu yirmi bir günlük süre bitiminde her iki Meclis tarafından kabul edilmiş sayılır.

Madde 22.

1.1) Bir Vergi Kanunu Tasarısı sadece şu konuların herhangi biri veya tamamıyla ilgili hükümler taşıyan bir Kanun Tasarısı anlamına gelir: vergi koyma-kaldırma, vergi değişikliği veya düzenlemesi; borç ödeme veya diğer mali amaçlar için kamu parasına harç koyma veya bu harçlardan herhangi birini kaldırma; arz; kamu parasının tahsisi, alınması, saklanması veya

hesaplarının denetimi; borçlanma ve bunlarla ilgili kredi güvencesi veya geri ödemesi; bu konulara bağlı veya arızı konular veya bunlardan herhangi biri.

2) Bu tanımda yer alan “vergilendirme”, “kamu parası” ve “kredi” ifadeleri sırasıyla yerel yönetimler ya da yerel amaçlı kuruluşlar tarafından gündeme getirilen herhangi bir vergilendirme, para ya da krediyi içermez.

2.1) Temsilciler Meclisi Başkanı, kendi fikrince, bir Kanun Tasarısının Vergi Kanunu Tasarısı olup olmadığını tasdik eder ve onun onayı, bu bölümün müteakip hükümlerine tabi olarak, nihai ve kesindir.

2) Senato, en az otuz üyenin hazır bulunduğu bir oturumda kabul ettiği bir kararla, Başkandan bir Kanun Tasarısının bir Vergi Kanunu Tasarısı olup olmadığı sorusunu Ayrıcalıklar Komisyonuna havale etmesini isteyebilir.

3) Devlet Şûrası'na danıştıktan sonra Başkan bu isteği kabul ederse, eşit sayıda Senato ve Temsilciler Meclisi üyesinden oluşan ve başkanı Yargıtaydan bir hâkim olan bir Ayrıcalıklar Komisyonu tayin eder: bu atamalar Devlet Şûrası ile görüşüldükten sonra yapılır. Oylarda eşitlik olması durumu hariç Komisyon Başkanı oy kullanmaz.

4) Başkan soruyu görevlendirilen Ayrıcalıklar Komisyonuna havale eder ve Komisyon, Tasarının Senatoya gönderildiği tarihten başlayarak yirmibir gün içinde kararını Başkana bildirir.

5) Komisyon kararı nihai ve kesindir.

6) Başkan, Devlet Şûrası ile görüşmesinden sonra soruyu Ayrıcalıklar Komisyonuna iletmeme kararı verirse veya Komisyon belirtilen söz konusu süre içinde raporunu vermezse, Temsilciler Meclisi Başkanının onayı teyit edilmiş sayılır.

Kanun Tasarılarının Görüşülme Zamanı

Madde 23.

1. Bu madde, Vergi Kanunu Tasarısı veya Anayasanın 24'üncü maddesine göre görüşülme zamanı kısaltılmış olan bir Kanun Tasarısı dışındaki, Temsilciler Meclisinde kabul edilerek Senatoya gönderilen her Kanun Tasarısı için geçerlidir.

1) Bu madde hükümlerinin geçerli olduğu bir Kanun Tasarısı, müteakip bentte tanımlanmış olan belirli süre içinde Senato tarafından reddedilir veya Senato tarafından, Temsilciler Meclisinin kabul etmediği değişikliklerle kabul edilir veya Senato tarafından belirli süre içerisinde (değişikliklerle veya değişiklik yapılmamış halde) ne kabul ne de reddedilirse, Senato, belirli sürenin bitiminden itibaren yüzseksen gün içinde bir karar aldığı takdirde, Tasarı, kararın alındığı tarihte her iki Meclis tarafından kabul edilmiş sayılır.

2) Belirli süre, Kanun Tasarısının Temsilciler Meclisinden Senatoya ilk gönderildiği günden başlayarak doksan günlük süre ya da her Parliamentonun her iki Meclisin Tasarıyla ilgili olarak üzerinde mutabık kaldıkları daha uzun bir süredir.

2.1) Bu maddenin önceki bölümü hükümleri Senato tarafından başlatılan ve kabul edilen, Temsilciler Meclisi tarafından değişikliğe uğrayan ve dolayısıyla her iki Meclis tarafından kabul edilmiş sayılan bir Kanun Tasarısı için geçerlidir.

geçerlilik amacıyla, böyle bir Kanun Tasarısıyla ilgili belirli süre, Temsilciler Meclisi tarafından değişikliğe uğratıldıktan sonra Tasarının Senatoya ilk gönderildiği günden itibaren başlar.

Madde 24

1. Anayasa değişikliği teklifi olduğu ifade edilen bir Kanun tasarısı dışında, Temsilciler Meclisinin herhangi bir Kanun Tasarısını kabulünde, Başbakan, Başkana ve her iki Meclisin Başkanlarına yazılı olarak mesaj göndererek, Hükümet açısından Kanun Tasarısının, kamu huzuru ve güvenliğinin sürdürülmesi açısından acil ve derhal gerekli olduğunu teyit eder, iç veya dış olağanüstü bir halin varlığında, Temsilciler Meclisi bu yönde karar alır ve Başkan, Devlet Şûrası'na danıştıktan sonra muvafakat verirse, böyle bir Kanun Tasarısının Senatoda görüşülme zamanı kararda belirtilen bir süreye indirilebilir.

2. Bu maddeye göre Senatoda görüşülme zamanı kısaltılmış olan bir Kanun Tasarısı,

(a) Tasarı, Senato tarafından reddedilmiş veya Temsilciler Meclisince kabul edilmeyen değişikliklerle Senato tarafından kabul edilmiş veya Senato tarafından ne kabul edilmiş ne de reddedilmiş Vergi Kanunu olmayan bir Kanun Tasarısı olması durumunda veya

(b) Senatodan, Temsilciler Meclisinin kabul etmediği değişikliklerle Temsilciler Meclisine geri gönderilmiş veya Senatodan temsilciler Meclisine geri gönderilmemiş bir Vergi Kanunu Tasarısı durumunda, Kanun Tasarısı, kararda belirtilen süre içinde, bu sürenin bitiminde, Parlamentonun her iki Meclisince kabul edilmiş sayılır.

3. Bu madde hükümlerine göre Senatoda görüşülme süresi kısaltılmış olan bir Kanun Tasarısı kanunlaştığında, söz konusu sürenin bitiminden önce, her iki Meclis bu kanunun daha uzun bir süre yürürlükte kalması konusunda mutabakata varıp, bu daha uzun süre her iki Meclis tarafından alınan kararlarda belirtilmedikçe, kanunlaştığı tarihten itibaren en fazla doksan gün yürürlükte kalır.

Kanunların İmzası ve Yayımlanması

Madde 25.

1. Anayasanın değiştirilmesiyle ilgili bir öneri içermeyen herhangi bir Kanun Tasarısı kabul edilir edilmez veya Parlamentonun her iki Meclisi tarafından kabul edilmiş sayıldığında, bu maddenin hükümlerine göre, Başbakan bu Kanun tasarısının imzalanması ve yayımlanması için Başkana sunar.

2.1) Anayasa aksini öngörmedikçe, imzalanması ve yayımlanması için Başkana sunulan her Kanun Tasarısı, kendisine sunulduğu tarihten itibaren

beşinci günden daha önce ve yedinci günden daha geç olmamak üzere Başkan tarafından imzalanır.

2) Hükümetin isteğiyle ve daha önceden Senatonun rızasıyla, Başkan, Hükümetin beşinci günden önce imzalanması isteğine konu olan herhangi bir kanun tasarısını, yukarıda bahsi geçen tarihte imzalar.

3. Anayasanın 24'üncü maddesi uyarınca Senatoda görüşülme süresi kısaltılmış olan her Kanun Tasarısı, Başkan tarafından, kanun tasarısının imzalanmak ve kanun olarak yayımlanmak üzere sunulduğu tarihte imzalanır.

4.1) Anayasaya göre, her Kanun Tasarısı, Başkan tarafından imzalandığı gün yürürlüğe girer ve aksi bir maksat belirtilmemişse aynı gün geçerlik kazanır.

2) Anayasaya göre, Başkan tarafından imzalanan her Kanun Tasarısı, Resmi Gazete'de, Kanun Tasarısının kanunlaştığını ifade eden yayımlanma talimatıyla birlikte kanun olarak yayımlanır.

3) Her Kanun Tasarısı, Başkan tarafından, Parlamentonun her iki Meclisi tarafından kabul edilen veya kabul edilmiş sayılan metniyle imzalanır ve eğer bir Kanun Tasarısı her iki resmi dilde kabul edilmiş veya kabul edilmiş olarak sayılır ise, Başkan Kanun Tasarısını bu dillerin her birinde imzalar.

4) Başkan Kanun Tasarısını resmi dillerin sadece birinde imzaladığı durumda, resmi dildeki metin diğer resmi dile çevrilir.

5) Bir Kanun Tasarısı Kanun olarak imzalanır ve yayımlanır yayımlanmaz, söz konusu kanunun Başkan tarafından imzalanmış olan metni veya Başkan söz konusu kanun metnini her iki resmi dilde imzalamışsa, her iki imzalı metin kaydedilmek üzere Yargıtay Tescil Bürosuna gönderilir ve kaydedilen metin veya metinler bu kanunun hükümleri için kesin delil oluşturur.

6) Bu bölüm hükümlerine göre tescil edilen her iki resmi dildeki metinler arasında bir ihtilaf çıkması halinde, ulusal dildeki metin geçerli olur.

5.1) Başbakanın, zaman zaman bir vesilesiyle gerektiğinde, yürürlükte olan Anayasa metni tüm değişiklikleriyle birlikte (her iki resmi dilde) kendi gözetiminde istemesi veya hazırlatması meşrudur.

2) Böyle hazırlanmış olan her bir metnin kopyası, Başbakan ve Başyargıç tarafından resmen tasdik edildikten sonra Başkan tarafından imzalanır ve kayda girmek üzere Yargıtay Tescil Bürosuna gönderilir.

3) O an için hazırlanan son metin olan imzalı ve tescilli kopya, tescil edilmesinin ardından, tescil tarihi itibarıyla Anayasanın kesin delilidir ve böylece, bu amaçla Anayasanın tescil edilen tüm metinlerinin yerini alır.

4) Bu bölüm hükümlerine göre tescil edilen her iki resmi dildeki metinler arasında bir ihtilaf çıkması halinde, ulusal dildeki metin geçerli olur.

Kanun Tasarılarının Yargıtaya Götürülmesi

Madde 26.

Bu madde, bir Vergi Kanunu veya Anayasa değişikliği önerisi içerdiği ifade edilen bir Kanun tasarısı veya Anayasanın 24'üncü maddesi uyarınca Senatoda görüşülme süresi kısaltılmış bir Kanun tasarısı dışında, Parliamentonun her iki Meclisi tarafından kabul edilen veya kabul edilmiş sayılan her Kanun Tasarısı için geçerlidir.

1.1) Başkan, Devlet Şûrası'na danıştıktan sonra, bu maddenin geçerli olduğu herhangi bir Kanun Tasarısını, tasarının veya herhangi bir özel hükmünün Anayasa veya Anayasadaki herhangi bir hükme aykırı olup olmadığı konusunda karar vermesi için Yargıtaya havale edebilir.

2) Bu havale, söz konusu Kanun Tasarısı Başbakan tarafından imzalanmak üzere Başkana sunulduğu tarihten itibaren en geç yedi'nci günü yapılır.

3) Bu maddeye göre, Başkan, mahkeme kararının ilânını bekleyen Yargıtaya havale edilen hiçbir kanun tasarısını imzalamaz.

2.1) En az beş yargıçtan oluşan Yargıtay, bu madde kapsamında Başkanın kendisine havale ettiği her soruda karar vermek üzere görüşme yapar ve Cumhuriyet Başsavcısı ve mahkemece atanan bir danışmanın savlarını dinledikten sonra, Başkan tarafından kendisine gönderilen soruyla ilgili olarak açık yapılan oturumda, olabildiğince çabuk ve her halükarda altmış günden daha geç olmamak üzere, kararını ilân eder.

2) Bu madde maksatları için, Yargıtay hâkimlerinin çoğunluğunun aldığı karar mahkemenin kararıdır ve mahkemenin belirleyeceği hâkimlerden biri tarafından açıklanır ve lehte veya aleyhte başka hiçbir görüş telaffuz edilmez ve ne de bu tür başka bir görüşün varlığı açıklanır.

3.1) Bu madde hükümlerine göre Yargıtayın, kendisine gönderilen bir başvurunun konusu olan bir Kanun Tasarısının herhangi bir hükmünün Anayasaya veya onun bir hükmüne aykırı olduğu kararını verdiği her durumda Başkan böyle bir Kanun Tasarısını imzalamayı reddeder.

2) Anayasanın 27'nci maddesinin uygulandığı bir Kanun Tasarısı durumunda, eğer bu maddeye göre Başkana bir dilekçe gönderilirse, bu madde hükümlerine riayet edilir.

3) Diğer her durumda, Başkan, Yargıtay kararı açıklanır açıklanmaz en kısa sürede Kanun Tasarısını imzalar.

Kanun Tasarılarının Halk'a Götürülmesi

Madde 27.

Bu madde, Anayasada değişiklik önerisi içerdiği ifade edilen bir Kanun Tasarısı dışında, 23'üncü madde hükümlerine göre, Parliamentonun her iki Meclisi tarafından kabul edilmiş sayılan her Kanun Tasarısı için geçerlidir.

1. Senato üyelerinin çoğunluğu ve Temsilciler Meclisi üyelerinin en az üçte biri, Başkana hitaben ortak bir dilekçe ile, bu maddenin hükümlerine göre, Başkandan, söz konusu Kanun Tasarısının halkın görüşünün alınması gereken ulusal önemde bir öneri içerdiği gerekçesiyle, bu maddenin hükümlerinin geçerli olduğu hiçbir Kanun Tasarısını kanun olarak imzalayıp yayımlamasını isteyebilir.

2. Bu tür her dilekçe yazılı olur ve imzaları kanunda öngörüldüğü şekilde doğrulanan dilekçe sahipleri tarafından imzalanır.

3. Bu tür her dilekçe, talebin dayandırıldığı gerekçeyi açıklayan bir ifade içerir ve Kanun Tasarısının her iki Meclisi tarafından kabul edilmiş sayıldığı tarihten itibaren en geç dört gün içinde Başkana sunulur.

4.1) Bu madde hükümlerine göre, Başkan, kendisine hitaben yazılı bir dilekçeyi aldığı anda derhal bu dilekçeyi değerlendirir ve Devlet Şûrası'na danıştıktan sonra, dilekçeye konu Kanun Tasarısının Parlamentonun her iki Meclisi tarafından kabul edilmiş sayıldığı tarihten itibaren en geç on gün içinde, kararını açıklar.

2) Anayasanın 26'ncı maddesi uyarınca Kanun Tasarısı veya herhangi bir hüküm Yargıtaya sevk edilmişse, Yargıtay, söz konusu Tasarı veya hükmün Anayasaya veya herhangi bir hükmüne aykırı olmadığı kararını verinceye kadar Başkanın dilekçeyi değerlendirme zorunluluğu yoktur ve Yargıtay tarafından bu yönde bir karar açıklanırsa, Başkan, Yargıtayın bu yöndeki kararını açıkladığı günden itibaren altı'ncı günün sonuna kadar dilekçeyle ilgili kararını açıklamak zorunda değildir.

5.1) Başkan, bu maddeye göre bir dilekçeye konu olan Kanun Tasarısının halkın görüşüne sunulmasını gerektirecek ulusal önemde bir teklif içerdiğine karar verdiği her durumda, Başbakanı ve dolayısıyla Parlamentonun her iki Meclis Başkanını kendi imzası ve mührüyle yazılı olarak bilgilendirir ve teklif aşağıdaki yöntemlerden biri ile onaylanmadıkça bu Tasarayı kanun olarak imzalamaz ve yayımlamaz:

i) Anayasanın 47'nci maddesine göre, Başkanın karar tarihinden itibaren onsekiz ay içerisinde bir referandumla halk tarafından veya

ii) Söz konusu süre içinde Temsilciler Meclisinin feshedilmesinin ardından yeniden toplanan Temsilciler Meclisinin bir kararıyla.

2) Bu madde hükümlerine göre dilekçeye konu bir Kanun Tasarısında yer alan bir teklif, bu bölümün yukarıdaki hükümlerine göre halk tarafından veya Temsilciler Meclisi kararıyla onaylandığı her durumda, söz konusu Kanun Tasarısı, onaylanmasının hemen ardından, imzalaması ve kanun olarak yayımlaması için Başkana sunulur ve bunun üzerine Başkan, Kanun Tasarısını imzalar ve usulüne uygun biçimde kanun olarak yayımlar.

6. Başkan, bu maddeye göre bir dilekçeye konu olan Kanun Tasarısının halkın görüşüne sunulmasını gerektirecek ulusal önemde bir teklif içermediğine karar verdiği her durumda, Başbakanı ve dolayısıyla Parlamentonun her iki Meclis Başkanını kendi imzası ve Mührüyle yazılı olarak bilgilendirir ve Tasarı, Parlamentonun her iki Meclisi tarafından kabul edilmiş sayıldığı tarihten

başlayarak on bir gün içinde Başkan tarafından imzalanır ve usulüne uygun biçimde kanun olarak yayımlanır.

Hükümet

Madde 28.

1. Hükümet, Anayasanın hükümlerine göre Başkan tarafından atanan en az yedi en fazla onbeş üyeden oluşur.

2. Devletin yürütme kuvveti, Anayasa hükümlerine göre Hükümet yetkisiyle yerine getirilir.

3.1) Temsilciler Meclisinin uygun görüşü alınmaksızın savaş ilân edilemez ve Devlet, herhangi bir savaşa katılamaz.

2) Bununla birlikte, fiili işgal durumunda, Hükümet, Devletin korunması için gerekli gördüğü her türlü önlemi alabilir ve Temsilciler Meclisi açık değilse mümkün olan en yakın tarihte toplantıya çağrılır.

3) Bu Parlamento tarafından çıkarılan, savaş veya silahlı ayaklanma sırasında halkın güvenliğini sağlama ve Devleti korumayı amaçlayan herhangi bir kanunu hükümsüz kılmak, savaş veya silahlı ayaklanma sırasında böyle bir kanuna uygun olarak yapılan veya yapıldığı anlamına gelen herhangi bir fiili iptal etmek için Anayasanın 15'inci maddesinin beşinci fıkrasının 2) numaralı bendi dışında hiçbir hükmüne başvurulamaz. Bu bentteki "savaş zamanı" Devletin katılmadığı ancak, Parlamentonun her iki Meclisinin, söz konusu silahlı çatışmadan, Devletin hayati çıkarlarını etkileyen ulusal bir olağanüstü durumun ortaya çıktığı konusunda karar almaları açısından bir silahlı çatışmanın yer aldığı ve "savaş veya silahlı ayaklanma zamanı" da savaşın veya yukarıda bahsi geçen herhangi bir silahlı çatışmanın veya herhangi bir silahlı ayaklanmanın sona ermesinden sonraki zamanı, Parlamentonun her bir Meclisinin, söz konusu savaş, silahlı çatışma veya silahlı ayaklanmanın varlığının sona erdiği yolunda karar vermesine kadar geçen süreyi içine alır.

4.1) Hükümet, Temsilciler Meclisine karşı sorumludur.

2) Hükümet, kolektif bir otorite olarak toplanır ve hareket eder ve Hükümet üyelerinin idare ettiği Devlet Dairelerine karşı topluca sorumludur.

3) Yüksek Mahkemenin, açıklama yapılması gerektiğini belirlediği aşağıdaki bazı özel durumlar hariç, Hükümet toplantılarında konuşmaların gizliliğine riayet edilir.

i) Bir mahkeme tarafından adaletin uygulanmasıyla ilgili yararlar veya

ii) Önceliği olan bir kamu yararından dolayı, Parlamentonun Meclislerinin yetkisiyle, kamu açısından önemli olduğu bildirilen bir konuyu araştırmak üzere Hükümet veya bir Bakan tarafından atanan bir mahkeme bu konudaki uygulama uyarınca.

4) Hükümet, her mali yıl için Gelir Tahminlerini ve Devletin Harcama Tahminlerini hazırlar ve görüşülmesi için Temsilciler Meclisine sunar.

5.1) Hükümetin başı ya da Başbakan (Taoiseach) olarak adlandırılır ve Anayasada öyle anılır.

2) Başbakan, Başkanı genellikle iç ve dış politika konularında bilgilendirir.

6.1) Başbakan, Hükümetin bir üyesini Başbakan Yardımcısı olarak atar.

2) Başbakanın ölmesi veya kalıcı olarak iş göremez hale gelmesi durumunda, yeni bir Başbakan tayin edilinceye kadar, Başbakan Yardımcısı Başbakanın yerine vekalet eder.

3) Başbakan Yardımcısı, Başbakanın geçici yokluğunda yerine vekalet eder.

7. 1) Başbakan, Başbakan Yardımcısı ve Maliye Bakanlığından sorumlu olan Hükümet üyesinin Temsilciler Meclisi üyesi olması gereklidir.

2) Hükümetin diğer üyelerinin Temsilciler Meclisi veya Senato üyeleri olması gerekir ancak Senatodan iki üyeden de daha fazla olmamalıdır. Hükümetin her üyesi Parlamentonun her iki Meclisine katılma ve konuşma hakkına sahiptir.

8. Hükümetin her üyesi Parlamentonun her iki Meclisine katılma ve konuşma hakkına sahiptir.

9.1) Başbakan, herhangi bir zamanda istifasını Başkana sunarak görevinden istifa edebilir.

2) Hükümetin diğer herhangi bir üyesi istifasını Başbakana sunarak görevinden istifa edebilir.

3) Başkan, Başbakan tarafından tavsiye edildiği takdirde, Başbakan dışında bir Hükümet üyesinin istifasını kabul eder.

4) Başbakan herhangi bir zamanda, kendisi için yeterli bir nedenle, Hükümetin bir üyesinin istifasını isteyebilir; söz konusu üye bu isteği karşılamazsa, Başbakanın tavsiyesi üzerine görevi Başkan tarafından sona erdirilir.

10. Başbakanın tavsiyesi üzerine Başkan, Temsilciler Meclisini feshedip, fesihden sonra yeniden toplanan Temsilciler Meclisinin çoğunluğunun desteğini garantilemedikçe, Başbakan, Temsilciler Meclisinde çoğunluğun desteğini kaybettiğinde görevinden istifa eder.

11.1) Başbakan herhangi bir zamanda görevinden istifa ederse, Hükümetin diğer üyeleri de istifa etmiş sayılır, ancak halefleri atanıncaya kadar Başbakan ve Hükümetin diğer üyeleri görevlerine devam eder.

2) Temsilciler Meclisi feshedildiği tarihte görevde bulunan Hükümet üyeleri, halefleri atanıncaya kadar görevlerini yapmaya devam eder.

12. Aşağıdaki konular kanunla düzenlenir: Devlet Dairelerinin teşkilatlanması ve aralarındaki iş dağılımı, Hükümet üyelerinin söz konusu Dairelerin sorumlu Bakanları olarak atanması, bir Hükümet üyesinin geçici yokluğunda veya iş göremezliğinde görevlerinin ifası, ve Hükümet üyelerinin ücretlerinin ödenmesi.

Yerel Yönetim

Madde 28A.

1. Devlet, yerel toplulukların demokratik temsili için bir forum sağlanmasında, kanunun verdiği yerel düzeydeki yetkilerin ve işlevlerin yerine getirilmesinde ve girişimleriyle söz konusu toplulukların çıkarlarının teşvik edilmesinde yerel yönetimlerin rolünü kabul eder.

2. Kanunun belirlediği doğrudan seçimle gelen yerel yönetimler olur ve Anayasa hükümlerine tabi olarak, bunların yetki ve işlevleri kanunla belirlenir ve kanunla uyum içinde kullanılır ve yerine getirilir.

3. Söz konusu yerel yönetimlerin üyelerinin seçimleri, yapıldıkları son yıldan itibaren beşinci yılın bitiminden daha önce olmak üzere kanuna göre yapılır.

4. Kanunun belirlediği şekilde Temsilciler Meclisi üyeleri ve diğer kişilerin seçiminde oy kullanma hakkı olan her vatandaş, kanunla belirlendiği üzere, bu maddenin ikinci fıkrasında ele alınan yerel yönetim üyelerinin seçimlerinde de oy kullanma hakkına sahiptir.

5. Bu maddenin ikinci fıkrasında ele alınan yerel yönetimlerin üyeliklerindeki arızı boşluklar kanuna uygun olarak doldurulur.

Uluslararası İlişkiler

Madde 29.

1. İrlanda, uluslararası adalet ve ahlak üzerine kurulmuş uluslar arasındaki barış ve dostane işbirliği idealine bağlılığını teyit eder.

2. İrlanda, uluslararası anlaşmazlıkların uluslararası tahkim veya yargı yoluyla barışçı çözümü ilkesine bağlılığını teyit eder.

3. İrlanda, diğer devletlerle olan ilişkilerinde, davranış kuralı olarak uluslararası hukukun genel kabul görmüş ilkelerini kabul eder.

4.1) Devletin dış ilişkilerle bağlantılı yürütme yetkisi Anayasanın 28'inci maddesi uyarınca Hükümet tarafından kullanılır.

2) Hükümet, Devletin herhangi bir yürütme işlevini yerine getirme amacıyla veya dış ilişkileriyle bağlantılı olarak, varsa, kanunlarla belirlenen koşulların elverdiği ölçüde, Devletin ortak kaygı konularında uluslararası işbirliği amacıyla bağlantısı olduğu herhangi bir grubun üyelerinin veya uluslar topluluğunun benzer amaçla kullandığı veya benimsediği herhangi bir organ, araç veya usulü benimseyebilir veya yararlanabilir.

3) Devlet, Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu (18 Nisan 1951'de Paris'te imzalanan Antlaşma ile kuruldu), Avrupa Ekonomik Topluluğu (25 Mart 1957'de Roma'da imzalanan Antlaşma ile kuruldu) ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu'na (25 Mart 1957'de Roma'da imzalanan Antlaşması ile kuruldu) üye olabilir. Devlet, Tek Avrupa Senedi'ni (17 Şubat 1986'da Lüksemburg'da ve

28 Şubat 1986'da Lahey'de Topluluklara Üye Devletler adına imzalandı) onaylayabilir.

4) Devlet, 7 Şubat 1992'de Maastricht'te imzalanan Avrupa Birliği Antlaşması'nı onaylayabilir ve bu Birliğin bir üyesi olabilir.

5) Devlet, 2 Ekim 1997'de Amsterdam'da imzalanan ve Avrupa Birliği Antlaşmasını, Avrupa Toplulukları'nı kuran antlaşmaları ve bazı ilgili Kanunları değiştiren Amsterdam Antlaşması'nı onaylayabilir.

6) Devlet, bu bölümde 5) numaralı bentte ele alınan Antlaşmanın 1/11), 2/5) ve 2/15) maddelerinde ve söz konusu Antlaşmanın ikinci ve dördüncü protokollerinde ortaya konan seçeneklerini veya takdirini kullanabilir ancak bu tür takdir kullanma Parlamentonun her iki Meclisinin onayına tabidir.

7) Devlet, 26 Şubat 2001'de Nice'te imzalanan ve Avrupa Birliği Antlaşmasını, Avrupa Toplulukları'nı kuran antlaşmaları ve bazı ilgili Kanunları değiştiren Nice Antlaşması'nı onaylayabilir.

8) Devlet, bu bölümde 7) numaralı bentte ele alınan Antlaşmanın 1/6), 1/9), 1/11), 1/12), 1/13) ve 2/1) maddelerinde öngörülen seçenekleri veya takdirini kullanabilir ancak bu tür takdir kullanma Parlamentonun her iki Meclisi'nin onayına tabidir.

9) Devlet, bu bölümde 7) numaralı bentte ele alınan Antlaşmanın ortak savunmanın Devleti içerdiği 1/2) maddesi uyarınca Avrupa Konseyi tarafından alınan ortak savunma kurmaya ilişkin kararı kabul etmez.

10) Anayasanın hiçbir hükmü, Avrupa Birliği veya Toplulukların üyelik yükümlülüklerinin gerekli kıldığı, Devlet tarafından çıkarılan kanunları, yapılan fiilleri veya alınan önlemleri geçersiz kılmaz veya Avrupa Birliği veya Toplulukları veya ilgili kurumları veya Toplulukları kuran Antlaşmaların hükümlerine göre yetkili organların çıkardığı kanunların, yaptıkları fiillerin veya aldıkları önlemlerin Devlette kanun gücüne sahip olmasını engellemez.

11) Devlet 15 Aralık 1989'da Lüksemburg'da yapılan, Topluluklara Üye Devletler arasında hazırlanan Topluluk Patentleri'ne ilişkin Anlaşma'yı onaylayabilir.

5.1) Devletin taraf haline geldiği her uluslararası anlaşma Temsilciler Meclisi'ne getirilir..

2) Devlet, koşulları Temsilciler Meclisi tarafından onaylanmadıkça, kamu fonları üzerinde bir yük getiren herhangi bir uluslararası anlaşma ile bağlanmaz.

3) Bu bölüm hükümleri, teknik ve idari nitelikteki anlaşmalar için geçerli değildir.

6. Parlamento tarafından karar alınmadıkça hiçbir uluslararası anlaşma Devletin iç hukukunun bir parçası olamaz.

7. 1) Devlet, 10 Nisan 1998'de Belfast'ta yapılan Britanya-İrlanda Anlaşması -bundan böyle Anlaşma olarak anılır- tarafından bağlanmaya rıza gösterebilir.

2) Bu Anlaşmayla kurulan herhangi bir kurum, Anayasanın hükümlerine göre oluşturulan veya atanan herhangi bir kişi veya Devletin herhangi bir

organına benzer bir yetki veya işlev yükleyen Anayasanın diğer herhangi bir hükmünden bağımsız olarak, İrlanda adasının tamamı veya herhangi bir kısmına ilişkin olarak kendisine verilen yetki ve işlevleri kullanabilir. Anlaşmazlıkların veya uyuşmazlıkların çözülmesiyle ilgili olarak böyle bir kuruma verilen herhangi bir yetki veya fonksiyon, Anayasa ile daha önce bahsedilen herhangi bir kişi veya Devletin organına verilen benzer bir yetki veya fonksiyona ilave olabilir veya yerini alabilir.

8. Devlet, uluslararası hukukun genel kabul gören ilkelerine uygun olarak, bölge dışında yetki kullanabilir.

9. Devlet 17 Temmuz 1998'de Roma'da yapılan Uluslararası Ceza Mahkemesi Roma Statüsü'nü onaylayabilir.

Başsavcı

Madde 30.

1. Başsavcı, Hükümete kanunlarla ilgili ve hukuki görüş konusunda danışmanlık yapar ve Anayasayla kendisine verilen veya yüklenen tüm yetkileri, fonksiyonları ve görevleri yerine getirir.

2. Başsavcı, Başbakanın teklifiyle Başkan tarafından atanır.

3. Suçüstü mahkemeleri dışında, Anayasanın 34'üncü maddesi hükümlerine göre kurulan herhangi bir mahkemede kovuşturulan tüm suçlar ve kabahatler Halk adına ve Başsavcı veya bu amaçla kanunun yetki verdiği başka bir kişi tarafından açılan davada soruşturulur.

4. Başsavcı Hükümetin bir üyesi olamaz.

5.1) Başsavcı herhangi bir zamanda, Başkana ileilmek üzere istifasını Başbakana sunarak istifa edebilir.

2) Başbakan, kendince yeterli sebeplerle, Başsavcının istifasını isteyebilir.

3) Başbakanın isteğine uyulmaması halinde, Başbakanın tavsiyesi üzerine, Başsavcının ataması Başkan tarafından feshedilir.

4) Başsavcı, Başbakanın istifası üzerine görevinden emekli olur, ancak Başbakan halefi atanana kadar görevini sürdürmeye devam edebilir.

6. Bu maddenin yukarıdaki hükümlerine istinaden, makam sahibine ödenecek ücret de dahil olmak üzere, Başsavcılık makamı kanunla düzenlenir.

Devlet Şûrası

Madde 31.

1. Anayasanın, Başkanın Devlet Şûrası'na danıştıktan sonra kullanılacağını ve yürüteceğini ifade ettiği, Başkanın söz konusu Şûra'ya danışacağı yetkilerini kullanma ve görevlerini yerine getirmeye ilişkin konularda yardımcı olmak ve danışmanlık yapmak üzere bir Devlet Şûrası bulunur.

2. Devlet Şûrası aşağıdaki üyelerden oluşur:

i) Makama dayalı üyelikler: Başbakan, Başbakan Yardımcısı, Başyargıç, Yüksek Mahkeme Başkanı, Temsilciler Meclisi Başkanı, Senato Başkanı ve Başsavcı.

ii) Daha önce Başkanlık veya Başbakanlık veya Başyargıçlık veya Saorstat Éireann (Serbest İrlanda Devleti) Yürütme Kurulu Başkanlığı yapmış, Devlet Şûrası üyesi olmaya muktedir ve istekli her kişi.iii) Bu madde kapsamında, varsa, Başkan tarafından Devlet Şûra üyesi olarak atanabilecek diğer kişiler.

3. Başkan, zaman zaman, kendi yetkisine dayanarak, tamamen kendi takdiriyle, Devlet Şûrası üyeliğine uygun bulduğu kişileri atayabilir, ancak Devlet Şûrası üyeleri arasında bu şekilde atanan aynı zamanda en fazla yedi üye olabilir.

4. Devlet Şûrası'nın her üyesi, üye olarak katıldıkları ilk Şûra toplantısında, aşağıdaki biçimde bir beyanı imzalar:

“Yüce Tanrının huzurunda, bir Devlet Şûrası üyesi olarak görevlerimi sadakatle ve vicdanen yerine getireceğime ciddiyetle ve içtenlikle söz veririm.”

5. Başkan tarafından atanan her Devlet Şûrası üyesi, ölmedikçe, istifa etmedikçe, sürekli iş göremez hale gelmedikçe veya görevden alınmadıkça, kendisini atayan Başkanın halefi görevi devralıncaya kadar görevini sürdürür.

6. Başkan tarafından atanan herhangi bir Devlet Şûrası, istifa dilekçesini bizzat Başkana vererek görevinden istifa edebilir.

7. Başkan, kendine göre yeterli sebeplerle, kendisinin atadığı herhangi bir Devlet Şûrası üyesinin memuriyeti, kendi imzasıyla feshedebilir.

8. Devlet Şûrası toplantıları Başkanın belirleyeceği yerlerde ve zamanlarda yapılabilir.

Madde 32.

Başkan, her defasında, Devlet Şûrası'nı toplamadıkça ve toplantıda hazır bulunan üyeleri dinlemedikçe, Anayasa ile Devlet Şûrası'na danışıldıktan sonra kullanılabilmesi veya yürütülebileceği ifade edilen yetkileri veya görevleri kullanamaz veya yerine getiremez.

Sayıştay Başkanı

Madde 33.

1. Sayıştay Başkanı, Devlete ait tüm harcamaları denetler ve Parlamento tarafından idare edilen tüm hesapları ve paraları inceler.

2. Sayıştay Başkanı, Başbakanın teklifiyle Başkan tarafından atanır.

3. Sayıştay Başkanı Parlamentonun hiçbir Meclisinin üyesi olamaz ve başka maaşlı bir görev ve mevki üstlenemez.

4. Sayıştay Başkanı kanunla belirlenen dönemlerde Temsilciler Meclisine rapor verir.

5.1) Sayıştay Başkanı, belirli fena hareketler ve iş göremezlik dışında görevden alınmaz ve alınacağı zaman sadece Temsilciler Meclisi ve Senatonun görevden alınmasını isteyen kararları ile alınabilir.

2) Başbakan, Temsilciler Meclisi ve Senato tarafından alınan yukarıda bahsi geçen kararları usulüne uygun olarak Başkana bildirir kendisine Meclislerin kabul ettiği her bir kararın Parlamento Meclisi Başkanı tarafından onaylanmış suretini gönderir.

3) Başkan, bu bildirim ve kararların suretini aldıktan sonra, kendi imzasını taşıyan bir emirle Sayıştay Başkanını görevden alır.

6. Yukarıdaki hükümlere tabi olarak, Sayıştay Başkanının görev koşulları ve şartları kanunla belirlenir.

Mahkemeler

Madde 34.

1. Adalet kanunla kurulan mahkemelerde, Anayasada öngörülen şekilde atanan hâkimler tarafından dağıtılır ve kanunda tanımlanan bazı özel sınırlı haller hariç, halka açık olarak idare edilir.

2. Mahkemeler, İlk Derece Mahkemeleri ve Temyiz Mahkemesinden oluşur.

3.1) İlk Derece Mahkemeleri, tam bidayet ve hukuki ya da maddi, medeni ya da cezai tüm sorunlar ve konularda karar yetkisi olan Yüksek Mahkemeyi de içerir.

2) Bu maddede aksi öngörülmedikçe, Yüksek Mahkemenin kaza yetkisi, Anayasanın hükümlerini gözeterek herhangi bir kanunun geçerliliği sorununu da kapsar ve Yüksek Mahkeme veya Yargıtay dışında, Anayasanın bu veya diğer herhangi bir maddesine göre kurulmuş olan herhangi bir Mahkemede (dilekçe veya ispat veya başka bir şekilde) itiraz edilemez.

3) Hiçbir Mahkemenin, Başkanın Anayasanın 26'ncı maddesi uyarınca Kanun tasarısı için Yargıtaydan görüş istediği bir kanun veya bir kanunun herhangi bir hükmünün geçerliliğine itiraz etme veya söz konusu 26'nci madde uyarınca Başkanın Yargıtaya gönderdiği Kanun Tasarısına karşılık gelen bir kanun hükmünün geçerliliğine itiraz etme yetkisi yoktur.

4) İlk Derece Mahkemeleri de kanunla belirlenen temyiz hakkı ile yerel ve sınırlı yargı mahkemelerini içerir.

4.1) Temyiz Mahkemesine Yargıtay adı verilir.

2) Yargıtay Başkanı, Başyargıç olarak adlandırılır.

3) Yargıtay, bazı istisnalar ve kanunla tanımlanan bazı düzenlemelere tabi olarak Yüksek Mahkemenin tüm kararlarını temyiz yetkisine sahiptir ve ayrıca kanunun belirlediği diğer mahkemelerin kararlarını da temyiz yetkisine sahiptir.

4) Anayasanın hükümleri dikkate alındığında, hiçbir kanun, kanunun geçerliliği konusunda itirazları içeren Yargıtay davalarının temyiz yetkisinden muaf tutulamaz.

5) Anayasanın hükümlerini dikkate alarak bir kanunun geçerliliğine dair bir itiraz konusunda Yargıtayın kararı, mahkemenin belirleyeceği hâkimlerinden biri tarafından açıklanır ve lehte veya aleyhte, bu itirazla ilgili ne bir görüş bildirilir ne de böyle bir itirazın varlığı ortaya açıklanır.

6) Komisyon kararı her durumda nihai ve kesindir.

5.1) İşbu Anayasaya göre atanan her hâkim aşağıdaki beyanı imzalar:

“Yüce Tanrının huzurunda, layıkıyla ve sadakatle ve bilgim ve yetkimle en iyi şekilde Mahkeme Başkanlığını (veya duruma göre) yürüteceğimi ve hiç kimseden korkmadan ya da kimseyi kayırmadan, kimseye sevgi ya da kötü niyet beslemeden, Anayasa ve yasaları koruyacağıma ciddiyetle ve içtenlikle söz verir ve ilân ederim. Tanrı bana yol göstereceğini ve güç versin.”

2) Bu açıklama, Başyargıç ve diğer her bir Yargıtay hâkimi ve Yüksek Mahkeme hâkimleri tarafından Başkanın huzurunda ve diğer her bir mahkemenin hâkimleri tarafından Başyargıcın huzurunda ya da Yargıtayın mevcut kıdemli hâkiminin önünde ve açık mahkemede yapılır ve imzalanır.

3) Bu beyan, her hâkim tarafından görevine başlamadan önce ve her halükarda, atanmasından sonra en geç on gün içinde veya Başkan tarafından belirlenen daha geç bir tarihte yapılır.

4) Yukarıda belirtilen beyanda bulunmayan bir hâkim görevinden ayrılmış sayılır.

Madde 35.

1. Yargıtay, Yüksek Mahkeme ve 34'üncü madde uyarınca kurulmuş diğer tüm Mahkemelerin hâkimleri Başkan tarafından atanır.

2. Tüm hâkimler yargı fonksiyonlarını yerine getirirken bağımsızdır ve sadece Anayasa ve kanunlara tabidir.

3. Hiçbir hâkim Parlatentonun hiçbir Meclisinin üyesi seçilemez ve başka maaşlı bir görev ve mevki üstlenemez.

4.1) Yargıtay veya Yüksek Mahkeme hâkimi, belirli fena hareketler ve iş göremezlik dışında görevden alınmaz ve alınacağı zaman sadece Temsilciler Meclisi ve Senatonun görevden alınmasını isteyen kararları ile alınabilir.

2) Başbakan, Temsilciler Meclisi ve Senato tarafından alınan kararları usulüne uygun olarak Başkana bildirir kendisine Meclislerin kabul ettiği her bir kararın Parlamento Meclisi Başkanı tarafından onaylanmış suretini gönderir.

3) Başkan, bu bildirim ve bu kararların suretini aldıktan sonra, kendi imzasını taşıyan bir emirle ilgili hâkimi görevden alır.

5. Görevine devam ettiği sürece bir hâkimin ücretinde azalma olmaz.

Madde 36.

Anayasanın yukarıda sözü edilen, mahkemelere dair hükümlerine tabi olarak, aşağıdaki konular kanunla düzenlenir:

i) Yargıtay ve Yüksek Mahkeme yargıçlarının sayısı ve ücretleri, emeklilikleri ve emekli maaşları,

ii) Diğer tüm mahkemelerin hâkimlerinin sayısı ve atanma koşulları ve

iii) Söz konusu mahkemelerin oluşturulması ve teşkilatı, bu mahkemeler ve hâkimler arasında yargılama yetkisi ve iş dağılımı ve tüm muhakeme usulleri.

Madde 37.

1. Anayasanın hiçbir hükmü, söz konusu fonksiyon ve yetkileri kullanmak için kanun tarafından usulünce yetkilendirilen hiçbir kişi veya kişilerden oluşan organ tarafından, cezai konular dışındaki konularda, söz konusu kişi veya kişilerden oluşan organın Anayasa hükümlerine göre kurulmuş veya atanmış bir hâkim veya mahkeme olmamasından bağımsız olarak, yargı niteliğindeki sınırlı fonksiyonlar ve yetkilerin kullanılmasını geçersiz kılmak için işletilemez.

2. Anayasanın yürürlüğe girmesinden sonra, Parlamento tarafından çıkarılan kanunlara göre, hiçbir kişinin evlat edinilmesi veya edinildiğinin ifade edilmesi ve bu yetki ve fonksiyonları kullanmak için bu kanunlar tarafından yetkilendirilmiş olan herhangi bir kişi veya kişilerden oluşan organ tarafından verilen bir emir veya yetki uyarınca bir evlat edinme, sadece bu kişi veya kişilerden oluşan organın Anayasa hükümlerine göre kurulan veya atanan bir hâkim veya mahkeme olmaması nedeniyle geçersiz sayılmaz.

Yargılama

Madde 38.

1. Hiç kimse, normal mahkeme usulü dışında hiçbir cezai suçtan yargılanamaz.

2. Küçük suçlara, suçüstü mahkemeleri tarafından bakılabilir.

3.1) Normal mahkemelerin adaletin etkin dağıtımını, huzur ve düzeni sağlamakta yetersiz kaldığı durumlarda, bir yasa uyarınca suçların yargılanması için özel mahkemeler kurulabilir.

2) Özel mahkemelerin oluşumu, yetkileri, yargılama yetkisi ve muhakeme usulü kanunla tanımlanır.

4.1) Savaş veya silahlı ayaklanma durumunda, ayrıca savaş ve silahlı ayaklanma durumunda, askerî yasalara tabi iken, kişiler tarafından askeri kanuna karşı işlendiği iddia edilen suçların yargılanması için askerî mahkemeler kurulabilir.

2) Savunma Kuvvetlerinin faal görevde olmayan bir üyesi, askeri disiplinin uygulanmasını amaçlayan bir kanuna göre herhangi bir söz konusu suç askeri mahkemenin görev alanında olmadıkça, hukuk mahkemelerinin tanıdığı bir suçtan dolayı herhangi bir askeri mahkeme tarafından yargılanamaz

5. Bu maddenin iki, üç ve dördüncü fıkralarına göre suçların yargılanması hariç, hiç kimse, jüri olmaksızın hiçbir suçtan yargılanamaz.

6. Anayasanın 34 ve 35'inci maddesinin hükümleri, bu maddenin üç ve dördüncü fıkralarının hükümlerine göre kurulmuş bir mahkeme için geçerli değildir.

Madde 39.

İhanet sadece bir grubun Devlete karşı haince bir amacı şiddet ve cebirle gerçekleştirmek için toplanması ile veya Devlete karşı herhangi bir Devlet veya kişiye yardım etme veya bir kişiyle birlikte hareket etme veya Anayasa ile kurulmuş olan devlet organlarını silah veya diğer şiddet araçlarının zoruyla devirmek için girişimde bulunma, veya böyle bir girişimde yer almak veya ilişkisi olmak için herhangi bir kişiyle ilgilenme veya kışkırtma veya birlikte hareket etmeden oluşur.

Temel Haklar

Kişisel Haklar

Madde 40.

1. Her vatandaş, insan olarak kanun önünde eşittir.

Bunu, Devletin kanunlarında yetenek, bedensel ve ahlaki ve toplumsal işlev farklılıklarına dikkat etmeyeceği şeklinde anlamamak gerekir.

2.1) Devlet tarafından soyluluk unvanı verilmez.

2) Hükümetin ön onayı dışında herhangi bir vatandaş herhangi bir soyluluk veya şeref unvanı kabul edemez.

3.1) Devlet kanunlarında vatandaşların kişi haklarına saygılı olmayı ve uygulanabildiği ölçüde, savunmayı ve korumayı güvence altına alır.

2) Devlet, özellikle, kanunları aracılığıyla, olabildiğince her vatandaşını haksız saldırılardan korur ve haksızlık yapıldığında her vatandaşın hayat, namus ve mülkiyet haklarını korur.

3) Devlet, annenin yaşama eşit hakkını dikkate alarak, doğmamış bebeğin yaşam hakkını tanır ve kanunlarında bu hakka saygı gösterilmesini ve yasalarla savunulmasını ve korunmasını güvence altına alır.

Bu fıkra Devletle başka bir devlet arasında seyahat özgürlüğünü kısıtlamaz.

Bu fıkra, kanunla konulmuş olan şartlara tabi olarak, Devlette, başka bir devlette kanunen erişilebilir hizmetlerle ilgili bilgiyi edinme ve sağlama özgürlüğünü kısıtlamaz.

4.1) Hiçbir vatandaş, kanun hükmü dışında, kişisel özgürlüklerinden mahrum bırakılamaz.

2) Yüksek Mahkemeye veya bir hâkime, bir kişi tarafından veya onun adına yapılan ve kişinin yasadışı gözaltına alındığı iddiasıyla bir şikayet üzerine, bu şikayetin yapıldığı Yüksek Mahkeme veya her hâkim, derhal söz konusu şikayeti araştırır ve söz konusu kişinin gözaltında tutulmasına nezaret eden kişiye, gözaltında tutulan kişiyi, belirli bir tarihte Yüksek Mahkeme önüne çıkarmasını

ve gözaltına alınma gerekçesini yazıyla onaylamasını emredebilir ve Yüksek Mahkeme, söz konusu gözaltındaki kişi Mahkemeye çıkarıldıktan ve gözaltına nezaret eden kişiye gözaltına alma gerekçesini sunma fırsatı verdikten sonra, kişinin kanunlara uygun şekilde gözaltına alındığına ikna olmadıkça, gözaltındaki kişinin salıverilmesine karar verir.

3) Bu fıkra da belirtilen emir uyarınca, yasadışı gözaltında tutulduğu iddia edilen kişi, cismen Yüksek Mahkeme önüne çıkarıldığında ve mahkeme, kişinin kanuna uygun bir şekilde gözaltına alındığına ikna olduğunda, ancak söz konusu kanunun Anayasa hükümlerine göre geçersi olması durumunda, Yüksek Mahkeme, durumu bildirerek, söz konusu kanunun geçerliliğini Yargıtaya sorar ve bu başvuru sırasında veya sonrasında bir zamanda, Yüksek Mahkemenin belirleyeceği kefalet ve koşullara tabi olarak, Yargıtay kendisine yapılan başvuruya ilgili kararını bildirinceye kadar, gözaltındaki kişinin özgür kalmasına izin verebilir.

4) Bu fıkra hükümlerine göre verilen bir karar uyarınca yasadışı olarak gözaltında tutulduğu iddia edilen kişinin çıkarılacağı Yüksek Mahkeme, Mahkeme Başkanı ya da yoksa mahkemenin kıdemli hâkiminin başkanlık ettiği davada üç hâkimden, diğer durumlarda sadece bir hâkimden oluşur.

5) Bununla birlikte, bu fıkradaki hiçbir hükme, bir savaş veya silahlı isyan sırasında Savunma Kuvvetlerinin herhangi bir fiilini yasaklamak, kontrol etmek veya müdahale etmek amacıyla atıfta bulunulamaz.

6) Bir kişinin, ciddi bir suç işlemesini engellemek için gerekli olduğu düşünüldüğünde, bir mahkemenin ciddi bir suçtan sanık kişinin kefaletle salıverilmesini reddetmesi kanunla öngörülebilir.

5. Her vatandaşın konutu dokunulmazdır ve kanuni yollar dışında zorla girilemez.

6.1) Kamu düzeni ve ahlak kurallarına tabi olmak üzere, Devlet aşağıdaki hakların kullanımını garanti eder:

i) Vatandaşların inançlarını ve görüşlerini özgürce ifade etme hakkı.

Bununla birlikte kamuoyunun eğitimi, kamu yararı için büyük önem taşıdığına, Devlet, radyo, basın, sinema gibi kamuoyu oluşturan araçların, bir yanda Hükümet politikalarının eleştirisi de dahil olmak üzere meşru ifade özgürlüğünü muhafaza ederken, kamu düzeni, ahlak ve Devlet otoritesini de zayıflatma amacıyla kullanılmaması için gerekli çabayı gösterir.

Kışkırtıcı, küfür ya da uygunsuz konuların yayın veya beyanı, kanun uyarınca cezalandırılan bir suçtur.

ii) Vatandaşların barış içinde ve silahsız toplanma hakkı.

Kanuna uygun olarak belirlenmiş, huzuru bozacağı veya kamuyu tedirgin edeceği tahmin edilen toplantıları önlemek veya kontrol etmek ve Parlatmentonun her iki Meclisinin yakın çevresindeki toplantıları önlemek veya kontrol etmek için kanunla tedbir alınabilir.

iii) Vatandaşların dernek ve sendika kurma hakkı.

Bununla birlikte, söz konusu hakkın kullanımını kamu yararını düzenlemek için kanun çıkarılabilir.

2) Dernek ve sendika kurma, serbestçe toplanma özgürlüğünün ne şekilde olacağını düzenleyen kanunlar hiçbir siyasi, dini ya da sınıf ayrımcılığı içeremez.

Aile

Madde 41.

1.1) Devlet, aileyi, doğal ilk ve temel toplum birimi ve tüm müspet hukukun öncesinde ve üstünde, değiştirilemez ve daimi haklara sahip bir ahlaki kurum olarak tanıır.

2) Devlet, bu nedenle, toplumsal düzenin gerekli bir temeli, Ulusun ve Devletin refahı için vazgeçilmezi olarak, yapısında ve otoritesinde aileyi korumayı garanti eder.

2.1) Devlet, özellikle ev içindeki hayatı ile kadının Devlete verdiği destek olmaksızın, kamu yararının elde edilemeyeceğini kabul eder.

2) Devlet, bu nedenle, annelerin evdeki görevlerini ihmal etmek pahasına ekonomik zaruri ihtiyaçlara mahkum olmamasını sağlamak için çaba gösterir.

3.1) Devlet, ailenin temelini oluşturan evlilik kurumunu ihtimamla gözetmek ve saldırılara karşı korumak için kendisini taahhüt altına sokar.

2) Yasa ile belirlenmiş bir mahkeme, sadece ve sadece şu konularda ikna olması durumunda evliliği bitirebilir:

i) Kovuşturmanın hazırlık aşamasında, eşler bir süre veya beş yıl içinde en az dört yıla varan süre birbirinden ayrı yaşamış olduklarında,

ii) Eşler arasında bir uzlaşma umudu olmadığında,

iii) Mahkemenin koşulları dikkate alınarak uygun gördüğü, eşler, birinin veya her ikisinin çocukları ve kanunun öngördüğü diğer kişi için mevcut veya temin edilecek ödenekler ve

iv) Ve ayrıca kanunda öngörülen diğer koşullar karşılanıyorsa.

3) Bir başka Devletin medeni kanununa göre evliliği sona erdirilmiş ancak şu an için, Anayasayla kurulan Hükümet ve Parlatentonun yetki alanındaki kanuna göre varlığını sürdüren geçerli bir evliliği olan hiç kimse, evliliği sona erdirilmiş diğer tarafın yaşadığı sürece bu yetki alanında geçerli bir evlilik sözleşmesi yapma ehliyetine sahip olamaz.

Eğitim

Madde 42.

1. Devlet, çocuğun ilk ve tabii eğiticisinin aile olduğunu kabul eder ve ebeveynlerin, güçleri nispetinde, çocuklarına dini ve ahlaki, zihinsel, bedensel ve

toplumsal eğitim sağlama devredilemez hak ve görevlerine saygıyı güvence altına alır.

2. Ebeveynler, bu eğitimi kendi evlerinde, özel okullarda veya Devlet tarafından tanınan veya kurulan okullarda sağlamakta özgürdürler.

3.1) Devlet, ebeveynleri, kendi vicdanlarını ve meşru tercihlerini ihlal ederek, Devlet tarafından kurulan okullara veya Devlet tarafından belirlenmiş herhangi bir tip okula göndermeye mecbur edemez.

2) Ancak, kamu yararının koruyucusu olarak Devlet, gerçek koşulları göz önünde tutarak, çocukların, zihinsel, ahlaki ve sosyal açıdan belirli bir asgari eğitim almalarını gerekli kılar.

4. Devlet, ücretsiz ilköğretimi öngörür, özel ve büyük kurumsal eğitim girişimlerine makul derecede yardım eder ve kamu yararı gerektirdiğinde, özellikle dini ve ahlaki eğitim almalarında, ebeveynlerin haklarını da gözeterek, diğer eğitim tesislerinde veya kurumlarında eğitim almalarını sağlar.

5. Ebeveynlerin çocuklarına karşı görevlerini yerine getirmede başarısız olduğu istisnai durumlarda, kamu yararının koruyucusu olarak Devlet, uygun araçlarla, her zaman çocuğun tabii ve sürekli haklarını gözeterek, ebeveynlerin yerini doldurmaya çaba gösterir.

Özel Mülkiyet

Madde 43.

1.1) Devlet, insanın, akıllı bir varlık olarak, müspet bilimin öncesinde, harici özel mal edinme hakkı olduğunu kabul eder.

göre, Devlet, özel mülkiyet hakkını ya da mülkiyeti devir, miras bırakma ve miras alma hakkını ortadan kaldırmaya yönelik hiçbir kanun çıkarmamayı garanti eder.

2.1) Ancak, Devlet, bu maddenin yukarıdaki hükümlerinde belirtilen hakların, sivil toplumda, sosyal adalet ilkelerine göre düzenlenmiş olması gerektiğini kabul eder.

2) Devlet, buna uygun olarak, gerektirdiğinde, kullanımlarını kamu yararının zorunlulukları ile uyumlu hale getirmek isteyen bir bakış açısıyla, bu hakları kanunla sınırlayabilir.

Din

Madde 44.

1. Devlet, halkın ibadetine hürmetin Yüce Allah'tan geldiğini kabul eder. Adını saygıyla anar ve dine saygı duyar ve hürmet eder.

2.1) Vicdan özgürlüğü ve dinin serbestçe açıklanması ve tatbikatını, her vatandaşa garanti edilen kamu düzeni ve ahlakına tabidir.

- 2) Devlet herhangi bir dine imtiyazda bulunamaz.
- 3) Devlet, dini meslek, inanç ya da statü nedeniyle herhangi bir engel çıkarmaz veya herhangi bir ayırım yapmaz.
- 4) Okullar için Devlet yardımı sağlayan mevzuat farklı dini mezheplerin yönetimi altındaki okullar arasında ne ayrımcılık yapar ve ne de kamu parası alan bir okula giden herhangi bir çocuğun o okuldaki din eğitime katılmamasına önyargı ile yaklaşır.
- 5) Her mezhep, kendi işlerini idare etme, taşınır ve taşınmaz mal edinme, sahip olma ve yönetme ve dini veya yardım amaçlı kurumları idame ettirme hakkına sahiptir.
- 6) Herhangi bir dini mezhep veya herhangi bir eğitim kurumunun mülkiyeti, kamu hizmetlerinin gerektirdiği çalışmalar ve tazminat ödenmesi tasarrufu hariç, dağıtılamaz.

Sosyal Politika Yönetim İlkeleri

Madde 45.

Bu maddede belirtilen sosyal politika ilkeleri Parlamenteoya genel rehberlik içindir. Kanun yapmada bu ilkelerin uygulanması sadece Parlamentonun bilgisi içindir ve Anayasa hükümlerinden herhangi biri uyarınca herhangi bir mahkeme tarafından tanınmaz.

1. Devlet adalet ve hayırseverliğin ulusal yaşamın tüm kurumlarına şekil verdiği bir toplumsal düzeni olabildiğince etkin olarak sağlayarak ve koruyarak tüm halkın refahını teşvik eder.

2. Devlet, politikasını özellikle şunları temin için yönlendirir:

i) İşleri vasıtasıyla vatandaşlarının (tamamı, kadın ve erkek eşit olarak, yeterli geçim vasıtasına sahip) ev ihtiyaçlarını makul olarak karşılayabilmesi.

ii) Toplumun maddi kaynaklarının sahipliği ve denetiminin özel bireyler ve çeşitli sınıflar arasında kamu yarına en iyi hizmet edecek şekilde dağıtılması.

iii) Serbest rekabet ilkesinin, genel kitlenin zararına, ana malların birkaç kişinin elinde toplanmasıyla sonuçlanacak şekilde gelişmesine izin verilmemesi.

iv) Kredinin kontrolüne ilişkin olarak, sürekli ve değişmez amaçla halkın bir bütün olarak refahı olduğu.

v) Topraklar üzerinde, ekonomik güven içinde koşullar elverdiğince çok sayıda ailenin yerleşik olması.

3. 1) Devlet, gerektiğinde, sanayi ve ticaret alanında özel girişime yardımcı olur.

2) Devlet özel teşebbüsün, mal üretim ve dağıtımında makul verimliliği sağlamak ve halkı insafsızca sömürülmekten korumak üzere yönetilmesini sağlamak için gayret gösterir.

4.1) Devlet, toplumun zayıf kesimlerinin ekonomik çıkarlarını özel olarak gözetmek ve gerektiğinde, güçsüzleri, dul, yetim ve yaşlıların desteklenmesine katkıda bulunmak için kendisini taahhüt altına sokar.

2) Devletin, kadın ve erkek, işçilerin sağlık ve kuvvetini güvence altına almak için çaba harcaması ve çok küçük yaşta çocukların istismar edilmemesi ve vatandaşların, ekonomik ihtiyaçları nedeniyle, cinsiyet, yaş ya da güçlerine uygun olmayan ek işlere girmeye zorlanmaması.

Anayasada Değişiklik

Madde 46.

1. Anayasanın herhangi bir hükmü, bu maddede öngörülen şekilde, değiştirmek, ekleme veya kaldırmak yoluyla tadil edilebilir.

2. Anayasanın değiştirilmesi için her öneri, bir Kanun Tasarısı olarak Temsilciler Meclisinde başlatılır ve Parlamentonun iki Meclisi tarafından kabul edildikten veya kabul edilmiş sayıldıktan sonra, Referandum ile ilgili yürürlükte olan kanuna uygun olarak, Referandumda halkın kararına sunulur.

3. Bu tür her Kanun Tasarısı “Bir Anayasa Değişikliği Kanunu” olarak adlandırılır.

4. Anayasada değişiklik önerisi ve önerilerini içeren bir Kanun Tasarısı başka bir kanun teklifi içermez.

5. Anayasada değişiklik önerisi ve önerilerini içeren bir Kanun Tasarısı, bu maddenin hükümlerine uygunluğuna ikna olduğunda ve Anayasanın 47’nci maddesinin birinci fıkrası hükümleri ve usulüne göre halk tarafından onaylandıktan sonra Başkan tarafından derhal imzalanır ve usulüne uygun şekilde kanun olarak yayımlanır.

Referandum

Madde 47.

1. Anayasada, Referandumla halkoyuna sunulan her değişiklik, Anayasanın 46’nci maddesi hükümlerine uygun olarak, halkın onayına sunulmuş olur ve sunulduktan sonra, böyle bir Referandumda lehine kullanılan oyların çoğunlukta olmasıyla kanunlaşır.

2.1) Referandumda, Anayasanın değiştirilmesi için bir teklif dışında, halkoyuna sunulan her teklif, kullanılan oyların çoğunluğu teklifin yasalaşmasına karşı ise ve kanunlaşmasına karşı kullanılan oylar en az yüzde otuz üç ve üçte bir oranına ulaşmışsa halk tarafından veto edilmiş sayılır.

2) Referandumda, Anayasanın değiştirilmesi için bir teklif dışında, halkoyuna sunulan her teklif, Anayasanın 27’nci maddesinin hükümlerine uygun olarak, bu fıkranın yukarıdaki bendinin hükümlerine göre veto edilmemişse, onaylanmış kabul edilir.

3. Temsilciler Meclisi üyeleri için seçimde oy hakkı olan her vatandaş Referandumda da oy kullanma hakkına sahiptir.

4. Yukarıda belirtilen hükümlere tabi olarak, Referandum yasa ile düzenlenir.

Serbest İrlanda (Saorstát Éireann) Anayasası ve Devamı Kanunların Yürürlükten Kaldırılması

Madde 48.

Anayasanın yürürlüğe girmesinden önceki tarihte yürürlükte olan Serbest İrlanda (Saorstát Éireann) Anayasası ve Serbest Kanunu (1922) ve bu Kanunun yürürlükteki herhangi bir hükmü, Anayasayla ve bu tarihten itibaren yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 49.

1. O zamanki yürürlükte olan Anayasaya dayanarak veya Serbest İrlanda'nın yürütme yetkisinin ait olduğu yönetim tarafından 11 Aralık 1936 gününden önce Serbest İrlanda'da veya ona ilişkin kullanılabilen her yetki, işlev, hak ve herhangi bir amaçlı imtiyazın iş Anayasayla halka ait olduğu ilân olunur.

2. Anayasayla kurulan organlardan herhangi biri tarafından bu tür bir yetki, işlev, hak veya imtiyaz kullanımı için Anayasa veya bundan sonra kanunla konulacak hükümler dışında, işbu Anayasayla karar alınmıştır ki, söz konusu yetkiler, işlevler, haklar ve imtiyazlar, Hükümetin yetkisi dışında, Devlette veya Devlete ilişkin olarak kullanılmaz veya kullandırılmaz.

3. Hükümet, tüm mal, varlık, hak ve yükümlülükler bakımından Serbest İrlanda Hükümetinin halefidir.

Madde 50.

1. Anayasaya tabi olarak ve onunla tutarsızlık içermemeleri koşuluyla, Anayasanın yürürlüğe girmesinden önce Serbest İrlanda'da yürürlükte olan kanunlar, Parlamentonun çıkardığı kanunlarla yürürlükten kaldırılincaya veya değiştirilinceye kadar tam yetkili ve yürürlüktedir.

2. Daha önceden çıkarılmış ancak Anayasanın yürürlüğe girmesinden sonra yürürlüğe giren kanunlar, Parlamento aksine bir karar almadıkça, daha önceki şartlarda yürürlüğe girer.

Dochum Gloire Dé agus/

Onora na hÉireann

